

НИКОДИН ЧЕРНОДРИМСКИ

ЗБИРКА РАСКАЗИ

ЗАТВОРЕНИ КРУГОВИ

Содржина

- 1.Проколнато Утро
- 2.Договор со Смрта
- 3.Вампирот Смугре
- 4.Заборавен Грев
- 5.Ајде да речиме дека беше сон
- 6.Паднат Ангел
- 7.Самовилински Извор

Проколнато Утро

Утрото стана Виктор со некое Чудно претЧуство,не знаеше и самиот да си го објасни,но немирот кој постојано поминуваше низ телото едноставно не му даваше мир да седни на едно место,го пиеше тоа утро кафето повеќе од навика,не го Чувствуваше задоволството додека капките се сливаа во грлото,ни топлината не ја Чувствуваше,

-А што ли ќе биде ова - си помисли- што ми е денес вака,едноставно и на работа не ми се оди,-одеше низ собата и размислуваше.

-Да не ми се случи нешто на работа,па ова е предупредување,да се јавам дека не ми е добро,да да ќе се јавам и ќе кажам дека некоја грозница ме треси,да да ќе се јавам и ќе кажам така.

Тргна Виктор према телефонт да се јави,но кога се доближи нешто не му даваше да ја крени слушалката и да се јави,тогаш пред очи му излезе сликата како ќе ја примат веста за неговата болес,за само еден час неговите колеги ќе дојдеа да го видат,и да му ја понудат нивната помош,не се јави но немирот од миг во миг беше се поголем и поголем,дури во еден момент започна да го гуши,го губеше воздухот,со крајни напори ги напињаше градите за да вовлечи неког грам воздух во себе,кога ќе вовлечеше доволно тогаш се чувствуваше подобро,одминуваше времето а дилемата дали да оди или не на работа се изгуби,се облече и тргна,навистина сега немирот и напнатоста полка се губеа,но сепак остана нешто необјасниво да лебди во воздухот,нешто што не му даваше утрово да се насмее и со ведро лице да се појави на работа,додека ги редеше мислите во себе веќе ја отвараше вратата на неговата фирма,кога го видеоа сите со темно лице едноставно како да знаеа дека денес Виктор не е за разговор, влезе во својата работна канцеларија и сакаше веднаш да се внесе во работата,но немирот му ги носеше мислите на некое друго место,место кое за него беше непознато,само низ прстите го префрлаше моливот и не знаеше што да стави денес на хартијата ,а работа имаше повеќе отколку што можеше да замисли,

Додека ја гледаше белата хартија пред себе, тишината му ја прекина неговиот колега, кој срамежливо ја подаде главата низ подотворената врата.

- Слободно е или е подобро да се вратам.

- Влези и затвори ја вратата.

- Виктор, денес не ти се сите овци на број, ако не ти е до разговор подобро ќе биде да си одам и да не ти досаѓам.

- Андон, воопшто не ми го одземаш моето време, туку да те прашам нешто. - со сериозен поглед го погледна, а Андон по погледот свати дека работата е сериозна.

- Кажи Виктор.

- Дали некогаш си имал чувство дека едноставно нешто ќе се случи, а што незнаеш, нешто што не ти дава мир и те тера постојано низ главата да ти се мотаат само црни мисли.

- Да, сум имал само еднаш и на тој ден едноставно не сакам да се сеќавам, тоа е денот кога паднав од едни карпи, нешто уште кога се разбудив не ми даваше да не одам, постојано се испречуваше некоја сила пред мене, и работите едноставно ми ги превртуваше однопаку, но јас како да не го слушав гласот од внатрешноста на мојата душа, која викаше на цел глас, не оди не оди денес не оди барем денес во твојата планина може да биде кобно, ех да ја послушав, да го послушав тој глас знаеш сега не би кривел со мојата нога, ама ме знаеш ти мене Виктор како сум по карактер, тоа што ќе го наумам тоа и го правам, отидов и на почетокот се беше добро, како се искачував повисоко на планината така имав се подобро и подобро чувство, заборавив веќе на гласот кој утрото го слушав, и кога најмалку се надевав тогаш дали од невнимание, или од што, или што би рекол нашиот народ, требало да биди, паднав во провалија, во сета таа несреќа имав среќа што поминав со таква повреда, можеше да биди уште поголема но тоа е што е,

- Еве и сега Андоне едноставно не можам да ти опишам колку е непријатно тоа чувство,

-Ти кажав дека јас знам,какво е тоа чувство и мој совет би ти бил денес да си седиш тука во фирмата и многу да не се движиш,

-Лесно е да кажеш седи,и само чекај лошото да се случи.

-А што можеш ти ,знаеш ли што е тоа е тоа па да го спречиш.

-Незнам,а би сакал да знам.

-Па мене ми се чини подобро и да не знаеш,затоа што тоа што треба да се случи е неминовност а и да знаеш не би можел да го спречиш.сега мене ми се чини е подобро да те оставам сам.

-сакаш да кажеш ако ти се случи нешто подобро да не бидам тука,

-Ама не е тоа така како што мислиш ти викторе,немој да мислиш дека ако бидам јас тука дека неминовноста нема да дојди,.

-добро добро извини за мојата малодушност,и себичност заборавив дека и ти имаш некои обврски,туку кажи што направи со плановите кои требаше да ги направиш дали се готови.

-Плановите сега се веќе при крај

-добро но гледај да ги забрзаш знаеш дека сме врзани со рокови,а газдата не сака да каснине зошто нашите грешки ги плаќа од тебе

-еј еј ајде сега не ми држи лекции,премногу добро јас знам за роковите

-добро добро немам намера да се расправам.

Со разговорот Виктор како да сакаше едноставно што подолго да го задржи колегата во канцеларија и со тоа да ја намали напнатоста која во миг попушташе а потоа беше се појака,на одредени моменти му се чинеше дека дури и болка му предизвикува во пределот на срцето,неможеше ниако да си разјасни што е тоа.но и не можеше цел ден да го задржи

-Извини Викторе но сега ќе морам да те напуштам.

-Во ред но доколку се јават било какви проблеми веднаш да ме известеш.

Замина и Виктор повторно беше со својата напнатост која сега во неговата самотија која завладеа беше навистина неиздржлива,го пушти радиото, барем музиката сакаше на миг да го развесели и да го отргни од сите црни мисли кои му се мотаа низ главата,сакаше да се внесе во работата но тоа тешко му одеше,започна да греши и затоа се одлучи да седи и да не работи,бидејќи знаеше дека се работи со бројки и доколку внесе погрешен податок тоа може да биди дури и катастрофа при реализација на проектот,го попушти гласот на радиото,се заврти со столицата према прозорот од каде имаше прекрасен поглед на градот и започна да ја гледа панорамата,

Веќе одминувахе 11 часот кога водителот ја прекина програмата.со соопштение до слушателите.

-Се извинуваме драги слушатели за нашиот прекин на програмата,но од нашиот репортер кој се наоѓа на терен добивме една важна информација.....

Гледаше Виктор во панорамата и не беше многу заинтересиран за информацијата,со мислите беше отиден некаде далеку,преку океанот,размислуваше за нивниот деловен партнер дека не му се јавил веќе една недела,но во себе си помисли дека има премногу работа и затоа можеби нему се јавил....гласот на водителот продолжи да зборува

-Имено известени сме дека пред триесетина минути на Булеварот-Паризански Одреди- во близина на пазарчето Буњаковец се случила тешка сообраќајна несреќа помеѓу три возила,од кои две патнички и еден автобус на Градски Сообраќај,при сообраќајката повредени се повеќе патници од автобусот и три лица од возилата од кое едно е со тешки повреди ,повредените се пренесени во клинички центар во Скопје и за понатамошната здравствена состојба не сме информирани,ни за идентитетот на повредените,кога ќе ги добиеме новите информации,ќе бидете информирани...на кратко прекина гласот од радиото,и продолжи...а сега ја продолжуваме нашата програма со песни.започна да се врти песната на радиото,а во тој момент нешто оштро го пресече Виктор тоа беше оштра болка од која дури и врисна.

-Теодора,Теодора е тоа.....не знаеше и самиот од каде му дојде таа мисла да помиси дека е Теодора,но едноставно самата мисла му излезе до уста,

-Теодора Теодора е сигурно....морам морам да одам и да видам дали е таа....

Со брзи чекори излезе од канцеларија помина покај канцеларијата на Андон,и само ја подаде главата во низ вратата.

-Андоне јас морам да излезам.пријатно....

Скоро трчајки ја отвори вратата од фирмата и со брзи чекори или подобро кажано скокаше по две скали,Андон додека излезе од канцеларија Виктор веќе беше пред зградата,седна во колата ја запали и со полн гас излезе,возеше брзо но сепак внимателно.

-само да не сум во право само да не е Теодора,само да не е таа.додека така размислуваше веќе стигна пред болница,започна да бара место за паркинг но никаде немаше место.после добри две три минути конечно најде ,ја паркира и се упати кон хирушкото оделени,не знаеше и самиот зошто таму,но од необјасниви причини се реши,влезе во холот, а таму имаше голем број на луѓе,не се знаеше кој се пациенти кој се лекари а кој се со пациентите,но сепак забележа една личност која него му беше позната,Коста,другарот на Теодора стоеше во ходникот целиот блед како крпа,стоеше и само се вртеше на сите страни,сакајки да виде некој познат,кога го виде Виктор,се стрча кон него

-Викторе Викторе - викаше и плачеше,Викторе Теодора Теодора е повредена неznam колку,но се случи толку брзо што неznam и како уствари беше,Теодора е тука повредена,---му покаж во пределот на главата,целата е во крв,

-чекај чекај малку Коста,кажими каде е сега Теодора.

-Ете таму,и му покажа на собата

-Ајде дојди

Тргнаа и двајцата према просторијата каде што беше Теодора, ја отворија вратата, и на креветот лежеше Теодора, главата целата и беше во крв и скоро не се познаваше нејзиното лице, целото беше изобличено од повредата, или можеби од болката која тогаш ја чувствуваше, беше сама во собата, немаше ни едно медицинско лице со неа, крвта капеше и на подот се доближи до неа Виктор, и ја фати за рака,

-Коста дајми од тие газите што се таму да и ставам на главата барем да не течи толку,

Теодора само го гледаше не можеше да проговори, едноставно го гледаше и го стискаше за рака, со погледот му зборуваше, те молам Викторе помогними, помогними сега.

ја стисна силно со раката а со тоа и кажа--се ќе сторам што е во мојата моќ.

Излезе надвор и започна да влегува по собите како луд и да вика по сестрите да дојди некоја кај Теодора. сестрата која излезе од соседната соба, доста дрско и безобразно му се развика

-што се дериш како ненормален, што мислиш дека само ти имаш мака,

-Ама сестро дали разбирате, девојката во таа соба крвари, крвари и тоа многу...и зборуваше на сестрата, но очигледно беше дека помошта тука нема да ја добие, застана во ходникот и се јави по мобилен кај негов познаник, во кратки црти му ја објасни ситуацијата и го замоли да интервенира, откако го затвори телефонот, повторно влезе во собата ја фати за рака, остана само да чекаат. не поминаа три минути во собата влегоја тим на лекари,

-Најстариот од нив на помладите само им даваше инструкции.

-Носете ја веднаш на снимање, а потоа под хитно во операциона сала. додека вие сте на снимање јас ќе ја припремам салата и ќе ве чекам. а вие момчиња чекајте надвор. и ја стегна уште едаш раката на Теодора и со поглед и кажа

-Сега си во сигурни раце.

Телото веќе започна да се грчи,секој грам на воздух и беше потребен на Теодора,го грабаше лакомо со широко отворената уста,но и тој не беше доволен за да ја испушти секој болка која ја параше,само погледот кој го упатуваше додека ја носеа по ходникот зборуваше,или подобро молеше молеше барем за миг ,на макар тој траел илјаднати дел од секундата да запре болката,,но сега Виктор пред оваа битка беше немоќен,,само погледот не го симнуваше од количката,каде се наоѓаше телото,само погледот му остана со надеж дека низ него барем ќе може да и ја испрати сета потребна енергија да може Теодора да ја издржи оваа борба,која на некој начин беше одлучувачка,

Знаеше Виктор дека залудно ќе ги упатува погледите кон небото бидејќи реалноста беше очигледна,,спасот за неговата пријателка не можеше да дојди од таа страна,единствено што му остана беше времето,кое во тие мигови и тоа како се сврти против него,започна и тоа да се развлекува,да се успорува,минутите се претворија во сати,тешки и мачни,со секоја помината секунда,по една мисла минуваше низ главта на Виктор,го враќаше назад времето сакајќи барем така да го успори,но тешки одеше,не можеше во тие мигови и да размислува на убавите моменти,бегаа тие од него бегаа небаре Виктор беше злосторник,бегаа и му се смееја цинично,грлото се стегна до максимум,сакаше да викни но не можеше,седна на клупата од блискиот парк и само молчеше,до него седеше Коста но и тој како Виктор само молчеше,не можеа а и не сакаа да разговараат,секој на свој начин размислуваа за Теодора.

Времето изминуваше но ништо не се случуваше,не знаеја дали се тука со часови или беа само неколку минути,се до еден момент,кога одеднаш Виктор стана од клупата и тивко ,тивко но со премногу болка,болка која ја извлече некаде од најдлабокиот дел на своето тело тивко проговори.

-Готово е,готово е Коста,готово е,ја нема повеќе Теодора,замина,и не напушти.

Во првиот момент Коста го погледна зачудено но и исплашено,да потоа стана и хистерично започна да вика.

-што е готово,што,од каде ти знаеш,да не си пророк.не е готово,знам дека не е готово,Теодора е силна и знам дека и ова ќе го издржи.не можеш да биди готово,не можеш.-се заврти и со брзи чекори се упати кон зградата,се упати да се увери дека зборовите на Виктор се лага,

Виктор немаше веќе сила во себе,со спори и тешки чекори целосно скршен тргна кон излезот на болницата,не сакаше повторно да го гледа сега беживотното тело на Теодора,сакаше барем во своите спомени да ја има онаква каква што ја познаваше, ,онаква како што ја чувствуваше,затоа чекорите го носеа кон неговиот дом каде ќе можеше барем да го најде својот мир,кој сега во овој момент му беше потребен повеќе од се.,ги минуваше улиците негледајќи околу,некои кои го познаваа му зборуваа,но не ги разбираше,само тупо ќе ги погледнеше и продолжуваше,одењето до дома му се претвори во вечност,но конечно стигна,ја отвори вратата брзо и се упати кон спалната сакаше таму да легне да се покрие со перниците и добро да се исплачи,но кога застана на вратата,спомените оживеаа,ја виде на спалната Теодора како лежи лежи со нејзиното младо и прекрасно тело и го вика да дојди до неа,го вика со оној нејзин нежен глас,кој на моменти наликуваше на самовилски,тогаш во тие мигови,Виктор не знаеше што е понежно дали свилата или гласот,го слушаше и сега како шепоти,се заврти и влезе во дневната соба но и таму имаше премногу спомени,и таму повторно го слушаше тој глас,и таму ја гледаше Теодора,целосно скршен седна на фотељата со рацете го прекри лицето и го пушти солзите слободно да капат по подот,ги имаше стотици,илјадници,капеа,брзо и непресушно,капеа на прекрасниот тепих и со секоја капка го правеа се повлажен и повлажен,само тивки крици додека капеа солзите испушташе,за повеќе или посилни немаше сила,полека се навали на фотељата потпирајќи ја главата на наклонот и погледот го фиксира во сликата на Теодора која беше поставена на комодата,сликата на која беа двајца сликани во градскиот парк,го фиксира погледот и од тој момент не знаеше дали започна да сонува или започна да патува во непрегледното пространство на спомените,ништо стварно веќе не забележуваше околу себе,телефонот кој звонеше постојано не беше моќен да го врати во стварноста,одеше од еден до друг спомен и ги редеше во некој негов редослед,сега навистина за Виктор поимот време

едноставно не постоеше,бидејќи и не го мереше,не го гледаше туку го пушти да тече во својот тек.

Силното тропане ги вознемири во првиот момент соседите на Виктор,да потоа со силна болка ги отвори очите и го напрегна слухот за да може да го одрди правецот на буката која го врати во стварноста.добри две три минути му беа потешни за да свати дека тоа тропане доаѓа од вратата,стана и ја отвори,а таму стоеше бесен Андон ,бесен на неговиот колега.

-Добро бре Викторе мајкаму стара,па јас требаше да ја скршам врата и да дојдам до тебе нели,--но со секој збор од прекорот силата се намалуваше бидејќи изразот на лицето од Виктор доволно зборуваше-Викторе Викторе што се случило.Викторе дали ме слушаш или само ме гледаш,...започна да го треси со рацете..Викторе да не си се издрогирал па сега си хај,Викторе кажими нешто и не ме гледај така бидејќи почнуваш да ме плашиш.

Се заврти Виктор и се упати кон дневната соба.

-Седни Андоне,седни.дали си кафе или пијалак.

-И двете сега ми се потребни.

Отиде во кујната да го свари кафето а кога се врати на послужавникот имаше и две чаши со пијалак.го стави кафето и пијалокот пред Андон, седна отспротива испивајќи го пијалокот во еден здив,Андон само го гледаше и не можеше да го препознае.

-Андоне ќе те замолам за една работа,ако навистина си ми пријател ќе ме разбереш.

-Кажи Виктор.

-Не сакам сега ни било кога да ме прашуваш зошто сум тажен,на работа на газдата кажиму дека ми е потребно време за да се средам,незнам колку ќе ми треба дали 2,5или 10 или месец дена незнам,но сега навистина ми е потребен одмор.

По се изгледа не беше потребно дополнително објаснување,Андон беше млад но интелегентен,и брзо свати дека Виктор е сега во голема

депресија,сакаше на некој начин да му помогни,но познавајќи го добро залудни ќе беа сите негови убедувања.

-Во ред Викторе,само мораш едно да ми ветиш.

-Кажи.

-Без никакви глупости,ова го велам зошто верувам дека имаш доволно сила во тебе да ја пребродиш и оваа криза во твојот живот,

-Не се грижи за мене,биди сигурен дека ќе се средам,и те молам на работа не зборувај многу,ги знаеш какви се,само кажи им дека сум болен и ништо повеќе,а сега те молам оставиме сам.

-Ќе ја почитувам твојата желба,за на крај кажими дали да наминувам одвреме навреме.

-Наминувај доколку тоа не ти е терет или доколку тоа нема да ти одзема од твоето слободно време.

Замина Андон а Виктор остана сега сам со својата самотија,остана да го повтори филмот од вчера,повторно седна на фотелјата,пуштајќи го солзите да капат.како капеа така повторно навираа спомените.

Изминуваше веќе третиот ден кога Виктор го почувствува гладот.омалаксан,небричен,со вцрвенети и отечени очи излезе од станот и се симна долу во маалската продавница да ги купи најосновните работи,кога го виде продавачката која го познаваше добро се исплаши прво од погледот на Виктор потоа и од неговиот изглед.

-Дете дете што станало со тебе,Викторе тетка мора да си болен,мора кажи што ти е,кажи и на Тетка Роса ,

-Ништо само мала прелада,не можев да се симнам овие два дена ме исцрпи температурата Тетка Роса,

-Кажи што сакаш...

Мораше на некој начин да ја покрие тагата зошто оваа жена тешко можеше да ја излажи.

-Дајми лимони,чај,и мед,леб цигари една штека и ништо друго.

Брзо ги спакува во кесата продавачката овие работи,и му ги подаде.

-Викторе ако ти трба нешто само викни,ќе ја затворам продавницава и ќе дојдам горе,

-Не не благодарам Тетка Роса на понудата навистина не ми е потребна помош....ги зеде работите и излезе но на вратата повторно го запре продавачката.

-Викторе.

Кажи Тетка Роса.

-Да им се јавам ли на твоите и да им кажам дека не си добар.

-Не нема потреба,знаат и рекоа дека денес ќе наминат.

Лагата тешко можеше да помине кај оваа жена,знаеше дека ја лажи но сепак не прокоментира ништо.Виктор замина не кажувајќи ни пријатно,во првиот момент не знаеше што да преземи,но сепак се реши.го зеде телефонот и се јави на неговата мајка известувајќи ја за состојбата на Виктор.

Додека се качуваше по скалите Виктор си мислише.

-Зошто луѓево се такви и сакаат да го пикнат носот насекаде,па може ли човек да го остават на мира,морало да знаат се,

Не помина ни еден час а веќе на врата се најде неговата Мајка,звонеше упорно бидејќи знаеше дека Виктор е внатре,ја отвори вратата, и кога ја виде беше изненаден,но од друга страна ми стана јасно дека Роса се јавила кај нив дома и ги известила,

Кога го погледна Мајкаму веднаш и стана јасно дека не е болен туку е тажен, не и беа потребни зборови за да и објаснува,бидејќи лагите тука не поминуваа,кај неа, само го прегрна и тивко заедно двајцата заплакаа,потоа го однесе во дневната соба седнаа двајцата на каучот,Виктор ја навали главата на нејзините гради и молчеше,молчеше слушајќи го мајчиното срце како чука брзо но и исплашено,исплашено за својата рожба,

-Мајко зошто мора животот да биди толку суров,зошто мора секогаш со нас луѓето да си игра така.

-Тој одговор никој досега не го нашол синко,и не верувам дека некој ќе го најди,но сепак знам дека и колку да биди суров и немилосрден животот ние мора да издржиме,не смееме во ни еден момент да потклекнуваме,не смееме да дозволиме да не заграби очајот,не смееме да и дозволиме на малодушноста да не запоседне,доколку тоа го дозволиме,тогаш сме готови,тогаш ни медицината,ни бајачи,ни видовите,ништо ама ништо неможи да ни помогни,тогаш навистина нема спас за никого.

Повторно замолчија,Виктор го слуше чукањето на срцето а мајкаму со мислите одеше насекаде.мислеќи што би можело тоа да биде што го скршило,полека го насетуваше одговорот,но едноставно не сакаше да го праша.но во секој случај и беше јасно дека нејзиниот син носи преголем товар,носи преголема болка во неговата душа.

-Викторе еве мајка нема да те гњавам со непотребни работи и да ти досадувам но дали ќе ми кажеш што е причината.

-Сега не, кога ќе дојди време само ти ќе бидеш таа кој ќе ја знаеш цела вистина.

-Добро ќе ја почитувам твојата воља и ќе ти дадам време сам да се средеш но доколку забележам дека не можеш ,биди сигурен дека не постои сила која ќе ме избрка од овој стан и не постои сила која ќе ме одели од тебе,да знаеш дека ќе станам твоја сенка,.

Ја погледна добро и знаеше дека овие зборови се премногу сериозни

-Не се грижи,навистина не се грижи,

-Викторе,знај само една работа секогаш кога ќе посакакаш да разговараш јас ќе бидам слободна ,затоа сега ќе те оставам сам само од една единствена причина,верувам во тебе и верувам во твојата сила која ја имаш ,и премногу добро знам дека ќе пронајдиш сила во себе за да ја пребродиш и оваа криза,но биди сигурен и колку да се трудиш да фрлиш пепел врз некоја работа,тоа тешко ќе ти оди,лузна ќе остане,лузна која ни еден друг не ќе може да ја види,но биди сигурен

дека јас ќе ја забележам таа лузна,но како што ти реков ќе те оставам сам зошто верувам во тебе.

Ги кажа овие зборовии Мајкаму и без многу врева го напушти станот,беа тоа тешки чекори,но сепак ја почитуваше приватноста на својот син,не сакаше ништо со сила,нависина кога го гледаше така во овие моменти целосно скршен,срцето и се параше на илјадници парчина,но тоа беше што беше,замина чекајќи го денот кога повторно ќе и дојдеше Виктор и уште од вратата со широко ра ширени раце и насмевка распослана по целото лице ќе и се фрлеше во прегретка и ќе и подареше,многу среќни моменти,замина со надеш дека и таа ќе има доволно сила да го чека тој ден кога повторно ќе го прегрне целосно насмеан.

А за Виктор повторно започна онаа убиствена самотија,која со секоја минута изгледаше се потешка и потешка,со секоја помината минута изгледаше се по болна и поболна,одеше низ станот и ги допираше предметите,ги галеше и ги враќаше спомените,повторно се доближи до сликата на Теодора каде беа сликани двајцата во парк,ја гледаше и само со врвовите од прстите поминуваше,се плашеше доколку започне да поминува со рацете ќе ја повреди,ја галеше сликата а солзите незапирливо течеа по неговото лице,во овие денови се научи да плаче во себеси,криковите кои ги пушташе во себе му го параа телото на ситни парчина,но како вентил на таа болка беа солзите,ги имаше стотина,или подобро кажано илјадници.

Со сликата во рацете како што седеше на фотелјата заспа,заспа бегајќи од суровата реалност,бегаше во соновите,некои му беа кошмари,и кога ќе дојдеа се бореше и со последниот атом од своето тело,се будеше целиот облеан во пот,преморен небаре работел некоја тешка физичка работа,но сепак и од тие кошмари ја сваќаше пораката,колку беа пострашни толку повеќе добиваше сила за да се бори,не можеше никава сила да ги исфрли избриши спомените врзани за Теодора,.

Како одминуваше времето така беше очигледно дека започна да се запоставува како ви надворешниот изглед така и во однесувањето,го гледаше околината и се чудеше што може да биди оваа голема промена кај Виктор,го гледаа но сите ја одбегнуваа таа тема на разговор,сите го

знаеа како доста весел и спремен секогаш за разговор,но сега во последно време не беше многу расположен и за тоа,ќе поминеше само покрај луѓето,ќе ги поздравеше и гледаше што побрзо да ги одмине,ќе ги завршеше најопходните работи и повторно се враќаше во своето царство на самотија.каде сега беше најбезбеден,каде сега ништо веќе не можеше да го повреди

Утрото Виктор стана со страшна главоболка,звукот кој доаѓаше од надворешната страна не ветуваше дека денешниот ден ќе биде добар,звукот на ветерот кој ги удираше ситните капки дожд по стаклото недвосмислено зборуваа дека нема така скоро да прекинат,се доближи до прозорот надевајќисе дека барем ветерот ќе биде милослив и носен на крилјата негови ќе го донесе тивкиот шепот на Теодора по кој Виктор копнееше,но го немаше тоа,како да го слушаше кога ги задаваше ударите на стаклото како со остар глас вика....НЕМА НЕЖНОСТ ЗА ПРОКОЛНАТИ ДУШИ-НЕМА-НЕМААА-ЗАРЕМ НЕ СВАТИ ДО СЕГА МОМЧЕ ДЕКА СИ ПРОКОЛНАТ-ТАЛКАШ НЕКАДЕ ПОМЕЃУ-ТАЛКАШ ПОМЕЃУ БЛАГОСЛОВЕНАТА И НЕБЛАГОСЛОВЕНАТА ЛЉУБОВ –и ЌЕ ТАЛКАШ СЕУШТЕ ДОЛГО ДОЛГО,ЌЕ ТАЛКАШ ЗОШТО ИМАШ УШТЕ МНОГУ ДА ОТПЛАТИШ,--го слушаше овој глас кој доаѓаше заедно со ветерот,ги слушаше и небаре звона одзвонуваа во неговата глава првеќи неподносливо ехо---ПРОКОЛНАТ---правеа ехо придружено од некој крештав глас кој се смееше на целиот глас зголемувајќи ја така вревата во просторот.притисокот во главата растеше правејќија болката се поголема и поголема,незнаеше веќе ни самиот како да излезе од овој кошмар,навистина не знаеше,со двете раце ја стисна главата,сакајќи барем на миг да ја истисне болката,спуштајќи се полека на подот,клекна и и со рацете ја покри главата,сега болката од главата започна да се шири по целото тело,ја Чувствуваше насекаде,шетаеше болката доста брзо повторно се врати нагоре и сега застапа на

градите,започна да го притиска толку силно што почувствува дека ја губи силата,замаглено ги гледаше предметите во собата,губеќи ја свеста полека,очите стануваа се потешки и потешки,времето едноставно сега за Виктор како да застана,не беше веќе свесен колку бил во бесознание,но мракот добро загосподарил со простоторот околу,кога ги отвори очите,светлината која доаѓаше од надвор,светлината носена од месечината која сега блескаше во својот целосен сјај,ја осветлуваше собата,стана полека и повторно го впери погледот надвор,го впери не во гледката на градот туку во небеса,сакаше барем месечината да ја праша дали навистина е проколнат.

-Само со еден твој допир кажими дали навистина сум проколнат,не е тоа вистина,знам дека не е вистина,знам,

Како ја гледаше така топлината по неговото тело се ширеше,зрачеше се посјајно и посјајно.

-Не сум,не сум,па и самата знаеш месечино дека тоа не беше мој избор,не беше моја желба да се родам ,знаеш самата ти заштитничке на заљубените дека сме немоќни ние малите суштества на оваа планета пред нешто поголемо од нас,пред нешто што не можеме да се спротиставиме,знаеш добро дека луѓето се немоќни пред Љубовта,не можеме да ја запреме таа буица на чувства,

Патуваше со мислите Виктор насекаде по величенствениот бескраен простор,патуваше носен од прекрасната топлина на месечината,патуваше со мислите,бараќи барем утеха во звездите,бараше зошто знаеше дека и кога би ја побарал утехата кај луѓето немаше да ја најди,

ќе најдеше само погрдни зборови токму од лажните моралисти,кои дење на своите лица ја ставаа маската на моралот,а со мракот ја вадеа и го покажуваа своето вистинско лице,лице на изобличени и бесчувствителни суштества,кои само го носеа Човечкиот облик,и тогаш сокриени од мракот ги правеа најгласните работи.работи кои еден нормален човек не би ги правел ни на сон,бесрамно дрско и налудничаво блудничеа насекаде,а потоа со утрото повторно ја ставаа маската на моралисти го земаа жезолот на правдата,ја наметнуваа

наметката на праведливост,и небаре се меси итаа помеѓу обичните луѓе,итаа бараќи од нив и кога само со поглед ќе ги погледнат,да клекната пред нивните нозе,бараќи ја милоста,ете затоа Виктор не сакаше да побара утехата кај луѓето,не знаеше кој е кој,и покрај тоа што за кратко време ги виде таканаречените моралисти,бизнисмени и што уште не,ги виде и сега кога беше опкружен со самотијата морници го полазија по телото што воопшто и запознал такви,затоа сега кога остана сам си даде завет сам на себеси дека никогаш повеќе и пред никого веќе нема да ја отвори душата и никогаш веќе на никоа нема да и го подари срцето,зошто знаеше дека е премногу рането,затоа кога повторно ја погледна месечината се сети на зборовите на неговиот пријател Бојан кој му кажа,дека е подобро да стане скитник во ноќта,додекаа во денот само да биде случаен минувач.

Договор со Смрта.

-Стрико Атанасе,ејј стирко-викаше детулево нешто посабајлина,ама како од бунар да му доаѓаше гласот,го слушав,ама ликата не му ја гледав,кога ги сетив тоа шлапатарките негови како ми ја дрмаат снагата силно тогај поарно погледнав и го видов пред мене-стирко атанасе ме гледаш или пак забегаш ти со паметот.

-Ами право да ти кажам,сум забегал,сум забегал страмота е да те лажам-му одговорив искрено на Благојчо Неделков.

-стрико,тебе некоја голема мака мора да те натиснала,шо вака секоја собајлина те гледам,ќе седнеш под дудинкава,ќе си ги наполниш градите со црни чемери,а мискојнава сива што ја пушташ од чемерот твој туку евеја на прозор кај мене,ќе се залепи и ме буди ранорано,

-ако сакаш и ти некоја драм од чемеров да ти свиткам-го прашав а тој само шеретски се насмевна и ме одби учтиво,а беше културно детулево,и школувано,и од домаќинска куќа му беше семката.

-сполајти на понудата, исто како да сум земал, туку ај да си сркниме од кафево што ти го донесов,па после да ги растресиме заспаниве гради со по некоја капка од лудачава,е после што ќе прајме ќе прајме.

Го погалив родителски по косата,пробав да ја сокријам солзата која како некој скриен кодош да ми седеше во аголот на окото,па сега кога раката галеше,таа предавнички истрча да се покаже,не му избега меретната на оштрото око на Благоја.

-ти плачеш.

-не јас онака по старски си го замивам образот,ме мрзи да одам на чешма да се заплакнам,па ете одвреме навреме ќе прокапи по некоја солза која ќе ми ги турне гурелките залепени.

-Не не ти плачиш оти имаш некоја мака,ако не си арен,еве денес ќе одам вград па бујрум со мене,ќе те однесам на лекар,нека те прегледаат додека јас ги завршам сите работи,што велиш.

-остај ги настрана тие работи,арен сум арен сум,сум издржал и побетер од овие дни.ќе мине брзо исто како облачето што брза пред сонцето да не го изгори,ќе мине синко.

-како сакаш,само да не си ми во мисла,ај ќе те молам барем надве натри кажими што си ми така денес нареден со бигори.

-долга и широка е мојата приказна,синко,долга колку што се долги сите истечени води на Вардаров во Егејот,ете толку е долга ама и широка мојата приказна,оди ти денес бркај си работи,па кога ќе се вратиш,ќе ја

опрајме тука под дудинкава,можеби за мене ова ќе биде уште една долга и непреспана ноќ,но барем нема да биде празна,ќе ја исполна вечерва проклетницата со многу зборој,ќе и ги истурам,па нека се јадосува таа,нека и таа малку налепи од чемерот мој,нека и таа малку офне во мугрите,нека и таа малку зацвика кога волкот ќе завија на полноќ.нека и нејзе и затрепери темнината кога ветерот ќе ги разбрка лисјето полускапани на триста страни,па затоа оди оди дете вршисиги твојте работи,па кога ќе се измориш,елај тука вечер под дудинкава,да ги исправиме сите криви друмој.

Го лизнавме,го шмркнувме кафенцето молчешкум,ја истурих лудачата по градите да ни рија како аждаја,да копа по жоличките,да ископа уште некој заборавен спомен,па откако и тоа сврши,стана Благоја,се извини понизно,небаре со царот пелагонски муабетеше,и замина,замина детулево,а јас останав со мојата секојдневна друшка,сверот со сто лица,останав со мојата глува нодрска и безобразна самотија,денот некако почна да ми бега,а бегаше меретниот оти јас не го мерев времето,па затоа тој мислеше дека е секогаш предвреме,кога ќе се фатев за саатот е тогај ќе се сепнеше,и јас барабан со него рамо до рамо ќе застанев,ќе му сенасмевнев онака невинно детински и ќе му речев на денот.

-а кај одиш ти без мене,мислиш дека ќе најдеш некој подобар од мене,па тој ќе те направи поубав,тој ќе те направи повесел,абре будалетинко извејана,па зар несвати овде во оваа пустелија останавме само старци ,остарени недоквакани,доодени,знам знам дека сестрати ноќта е побогата од тебе,знам зошто се лутиш,навечер во оваа пустелија и малдежот се прибира,па така таа повесела од тебе е со некоја скриена воздишка,со некој прв бакнеж,со по некоја сочна пцовка,те знам зошто си лут,и зото така бегаш од мене,туку ај што сум се расприкажал толку ,ај да се фатам на некоја работа,ај да те исполнам и тебе,ама ќе те молам да не се мрштиш ако видиш дека ја работам истата работа од вчера,префати овде однеси таму,немој да се мрштиш,или недајбоже ти текни како што си улав со паметот,па да ги викниш оније твојне ортаци,улајне ветришта,па тука да напраат како некни боиште невидено.ај сега одиси ти по патот што треба да си го издиш,кога ќе се измориш,поседи ај јас кроце кроце ќе те фтасам-си зборував секој ден така самиот со себеси,не ми беше важно дали денот ќе ме слушне,не ми беше важно дали ќе ме свати сериозно,ама јас си зборувам,ете некој старци од селово пуштија некој гласој дека натемаго паметот ми го зел,кога сум одел сум зборувал сам со себеси,дека ме воде секој ден триста ѓаволи,дека сум одел по нивните улавштини,само некаги нека ломотат,ако не ломотат ќе онемат,устата ќе им испука од крастите молчеливи,кој секогаш доаѓаат кога ја држиш устата затворена

повеќе од три дни, така велеше поп Цветко кога проповедаше, дека устата била за јадење и зборување, дека ако не била устата бадијала ќе ни биле сите наши мудрости, ќе немало кој наглас да ги прочита, да ги каже, кој знае, можеби и имаше право Цветко со неговата попска филозофија, ама понекогаш и немаше право, но селаните сепак го дослушуваа, оти беше свет човек, оти тој само тој ја имаше таа привилегија, кога ќе влезеше во олтарот да прави муабет со Господа директно, Поп Цветко ќе му запееше и низ песна ќе му ги кажеше нашите маки, а дедо Господ милостив, ако земјата ни испукала, ќе ни пратеше некоја чашка дожд, дождот ќе ја навлажнеше земјата, амаи од нас ќе ги симнеше гадотиите, оти ние имавме обичај кога ќе заврнеше многу дожд, излегувавме сите кој кај стигне и се тријавме со сапуни, така преку алишта, со триењето, гледавме да го симниме сиот собран страв што беше се завлекол и во алиштата, ќе се тријавме со свинските сапуни, селото за миг ќе се исполнеше со бројни мали меурчиња кој се мешаа со капките и потоа исчезнуваа.

Се тегнеше денот небаре ластик од коперација е донесен, ама не му давав мира, каде тој таму јас, тој чини еден чекор, јас напрај еден чекор, неговиот поголем, мојот помал, ама гледај чудо ако чекореше наголемо а јас со мали чекори, главечки еден до еден одевме. не ни забележав кога полека од планината се смкна мракот, кога ми натежна на плеќиве, се опулив поарно и видов дека е време да ја запалам електриката, светна лажната белина, светна и го осветли дворот, сега кога си ја донесов месечината во дворот, седнав изморено под дудинката и пак негде зафатив со паметот да шетам по некој убави спомени, кога се видов како пијам вода од кладенецот на стојановата чука, ми се врати силата, неznam дали од бистрината или од ладовината која ми протече низ градите, ама криљата ми пораснаа, не беа оние ангелски ако некој мисли, туку овие беа оние детски, бели убави и неиспраскани со ниедна животна гнасотија, на ниедно крило не беше налепила ни една туѓа пизма, па тие беа така лесни и брзи, да само што си посакал тие те однеле на место.

Чекорите и колку да беа тивки, сепак за старечкото уво кое секогаш беше напрегнато, беа преголема бука, малку беше невесел што го прекинаа неговиот лет во бескрајот, но сепак ги отвори очите да ги пречека ноќните посетители, пред него стоеше Благоја Неделков со уште две непознати за него лица, кажаа добравечер, и се разбира се уште не седнуваа чекајќи домаќинот да им ја укаже честа што се укажува на секој гостин.

-седнете седнете, кај дал господ, ајде не стоиме наглава како Свети Арангел со сабјата, ајде седнете.

-стрико Атанасе,ова се моите пријатели од град,дојдоа како што кажаа да се порадуваат и да уживаат на дивината,ова е-покажа на момчето од неговата страна Младен Петровски-мој пријател од факултет,додека ова е неговиот братучет Горјан Стрезов.

-е ако де ако,убаво е што се посакале малку да подивите,само неznam дали ќе ве сака дивинава,знаеш мудра е таа деца па многу лесно може да ги намириса слабите и немоќните,и не знаете кога ќе почувствува нешто свежо и младо тогаш ги покажува своите сурови заби каса ли каса,како збесната кучка.

Двете деца се вџашија на овие монструозни зборови,веднаш на нивните лица се прочита стравот.го забележа Атанас тоа,па брзобрзо проба да ја поправи штетата,му стана јасно дека ја претера.

-ама не се плашете,тука е стрико Атанас, другарува со таа дивина,сум се стретнал многупати со таа крволочна орда,не се плашете,ќе ве демне будното око на Атанас,кога само ќе ја намирисам таа подмолна орда како се доближува до селово,секогаш и приредувам весел дочек,а тие среќни што извлекле жива глава,се натпреваруваат еден со друг во бегањето.

-аман бре стико Атанасе,ти веднаш фати со крв ,со тепање,сега фали уште да ги извадиш твоите вампиришта,па другариве мои уште неседнати асолно усвет да фатат.

-добро добро Благоја,ајде да ги оставиме вампириштата и сеништата нека клечат по она меѓине шипјосани,проштевајте проштевајте деца,туку да ве прашам нешто,мене од сабајлина ми се исуши грлото,да не сакате по една наша ракиичка.

-а не тоа не,стрико,еве јас од град донесов еден пијалак,Виски,и тоа оргинал од Шкотска.

-што си се трошел толку бре синко за еден безвреден старец.

-не не не е тоа ништо,ајде сега ќе донесам по една чашка па наздравиме. Вискито течеше во малите стаклени чаши,а потоа брзо се лизна во грлата.Благоја го гледаше Атанас што ќе каже за пијалокот.

-и убава и неубава да ви кажам право.

-е како сега е убава и неубава.зачудено праша Горјан.

-е убава е оти е ракија,ама не убава оти нема душа.

-е ова прв пат го слушам,ракијата да имала душа-повторно се јави горјан.

-има има и тоа како има,нашава лудача,има душа,земјата наша и ја дава,раката на лозарот и ја чува,а кога пак ќе ја стават во казанот,и тоа казан кој можеби е ист како оној во пеколот,и кога на казанот од легендите ќе рикне тој пусти змеј,со својот оган ќе ја зоврија,ќе ја полуди, а таа таму внатре врие и пишти,вриеќи само ја собира лутината своја ама и бесот ќе го стави во некоја капка и само го чека денот кога од тие капки ќе

го ослободи демонот кој влегол во неа,незнае таа меретната да седи мирна,ама,ама кога ќе ја пуштиш низ грлото,ете таму го најдува мирот,ама оној разумен мир,ама ако малку повеќе ја поденеш,богами тука е најлуда.ете тогаш дури го свампирува тој змеј па кога тој змеј ќе го вјавне тој демон што натемаго го испратил ете тогаш доаѓа белјата, човекот рика дали рика и блуја пламени јазици,отровни зборови,мава на што ќе стигне,на свое на туѓо за него тогаш се е исто,со очи крвјосани ги гледа сите како душмани,ете сега дете јасно ли ти е како нашата има душа,а таа душа која ја носи оваа вашата таа не е наша,таа останала таму кај тие штоси правеле.а и да има некоја душа нејазнаеме ние каква е па може некое друго сениште носи во себе кое уф уф несакам да помислам,да ги запоседне нашиве,затоа негисакам туѓите.

-стрико-другарчево мое горјан,е на студии по новинарство,па би сакал да ја слушнат твојата животна приказна.

За миг се замисли Атанас,прво испитувачки го изгледа детето,од глава до петици,потоа шеретски му се насмевна,но после насмевката следуваше еден краток но сериозен миг на молк,како да се направи пишман што ја испушти насмевката.

-ќе пишува велиш за мене.

-ќе пишувам,Благоја ми раскажа за вас,ми раскажа за вашиот живот,и јас мислам дека вие сте имале многу интересна животна историја,па затоа сакам да пишувам за вас.

Атанас само се насмеа слатко на ова.

-Благоја ти раскажал за мене,ти го кажал мојот животен пат,чудно.

Седеше на овие зборови зачуден Благоја,но сепак од почит кон старецот не рече ништо.

-Благоја момче и сите други знаат онолку колку што јас сум сакал да знаат,ни повеќе ни помалку,но доколку си решил да слушаш,земиго моливот во раката и пишувај,запишија историјата на еден сосема обичен човек,кој живеел еден обичен живот,а акога му се здосадило од обичностите,започнач да го живее својот необичен живот.

Горјан седна спроти Атанас,Благоја столчето на кое седеше му беше неудобно,па седна на само едно старо ветво алиште на земјата.

-Подобро ми е вака на земја.

-ако синко ако,и земјата се радува кога сте така блиски,не сте одалечени ни еден милиметар,тогаш таа својата сила ти ја дава директно,ако седи и немој никогаш да мислиш дека си и товар.

Замолчи Атанас,и неколу мигови гледаше некаде напред,каде,па само тој си знаеше,гледаше и како да чекаше од нешто дозвола,дозвола да започне да ја кажува својата животна приказна.

-Синко Горјане,нема да ти раскажам за животот,ќе ти раскажам,за смрта,да да добро слушна,ќе ти раскажам за самата смрт,некој сака да започне од своето раѓање,а јас ќе ти раскажамод мојата умирачка,ќе ти раскажам,за умирачката на Атанас,и за раѓањето на некој друг Атанас.

Повторно за миг застана,ги погледна сите тројца ,ги погледна добро во очите,им ги виде таму одблесците на месечината,жареа со некоја мистична жолта боја,и во тоа жолтило како да се надзираше белата смирувачка боја,боја која доаѓаѓе од нивните чусти и неизвалкани длабочини,градите им се креваа ритмично во склад со гладот на секој неслушнат збор,на секоја неслушната случена случка,дишеа и треперееја исто како што треперееше слабото ветре кое дувкаше, и со дувкањето и вечерва ја свиреше својата смирувачка симфонија излезена од зелените лисја на дудинката,лисјата шумолеа со својата танка става,звучите продолжуваа према нивните држатели,гранчињата кои понесени од оваа волшебна зелена симфонија играа таков занесен танц,што врапчињата кои беше влегле во својот лесен и прв вечерашен сон,се разбудија,се разбудија и прво ја слушаа оваа музика,да за потоа продолжат да го слушаат гласот на Атанас,нивниот непишан господар кој секое утро на широката и пространа плоча која беше во близина на бунарот им оставаше трошки,а тој стоеше отстрана и со прачка во рацете ги бркаѓе,страчките и чавките кои лакомо чекаа да го земат тоа што не е нивно.како награда за својата заштитничка улога врапчињата секој ден на атанас му приредуваа невидени и весели игри,напати тоа заличуваше на некое оро,оро кое можеа да го играат само тие Атанасовите врапчиња,џивкаа со своите пискави гласчиња и подрипнуваа во дворот,честопати понесен од таа игра и Атанас ќе станеше и со своите тешки и троми чекори играше ,ја играше тој играта и таа игра ја нарекуваше лет во место,со рацете мафташе а со нозете потскокнуваше во ритамот на скокот на врапчињата,дебелите и високи сидови на авлијата му ја даваа сигурноста дека никој со своите урокливи очи нема да ја прекине оваа игра.

-стрко Атанасе ти повторно отиде некаде далеку-го прекина во своето мислење Благој.

-е де,стар човек,а што да правам кога тие повеќе ме влечат,ме влечат ама никако да ме примат таму каде што требаше да бидам,но ајде да не давам тука со некој излите филозофии,ајде да ви кажам како изгледа тоа страшно лице на смрта.-замолчи за час отпи неколку голтки од ракијата и сега некако со некоја нова свежина започна да ги истура зборовите,ги истураше исто нака како што порано го истураше штотуку измолзеното млеко во крблата,брзо но сигурно.

-неверувам никогаш,кога ги слушав кажувањата дека кога доаѓа смрта можеш да и го видиш нејзиното лице,но не само нејзинот лице туку можеш да ја видиш онаква каква што е,со својата брзина или спорост,таа деца е иста како и животот,ако го живееше брзо и бурно,тогаш очекуваја да дојде така брзо и да те однесе со уште побрза бура да не ни почувствуваш дека и воопшто дошла,ако живееш мирен повлечен живот,тогаш тогаш така ќе дојде тивко,ќе му се прилепи на некој сладок сон,па нема да знаеш дали си сонувал или си умрел,ете така и јас живеам работев,работев што се вика денот го правев наместо 24 јас го правев 25 саати,помагав и кај треба и кај нетреба,и никогаш од никого не побарав против услуга,некои кој ми беа поблиски честопати ме прекоруюа за мојата претерана човечност,ме прекоруюа и му кажува дека на многумина што им помагав за кратко време се вртат против мене,не ги слушав напотив само ќе им кажеш едно кратко ако,ако барем гревот не е мој,кога одев синко во црква кога палев свеќи за домашните палев и една за моите думани,еден ден се сеќавам поп Светко ме запраша зошто ние сме дома четворица а јас палам пет свеќи,се насмевнав и му кажав

-палам попе и за моите душмани,палам да ми бидат здрави и живи,да ми ги поживи господ уште некое лето,палам попе и знам се додека тие живеат ќе живеам и јас,се додека тие се на оваа црна земја душмани,јас ќе знам дека сум добар,затоа палам попе.

Не рече ништо,само ја заврти главата и замина,замина во својот божествен свет,незнам и ни тогаш ни пак сега ,ме заинтересирало да го прашам дали треба така или нетреба така,тогаш бев убеден дека правам добро,и правев добро.

За миг застана,дали собираше нова количина на воздух,дали ги собираше своите раштркани мисли кои изгледа му беа тука некаде околу него,или што но паузата беше кратка,продолжи да раскажува гледаќи некаде во некое напред.

-Андон бакалот го знаеш,го знаеш го знаеш Благој,беше ти мало дете кога замина,но сепак се сеќаваш,кога Андон пушташе душа,ме викна само мене,од сите селани ме викна само мене и никој друг,имаше уште толку сила во себеси додека ја побара мојата прошка.

-Атанасе,Атанасе брате те молам да ми простиш,те молам,твојот товар ми е најтежок,ми тежи не само на градиве,туку и на нозете и на рацете,секаде секаде по снагава,ми тежи брате,секогаш кога ќе западне малку во долгови,ти Атанасе ми беше при рака,ми даваше пари,рок немав,а и не ми земаше повеќе отколку што ми даваше,а јас Атанасе,душа скапана имав,душа расипана,секогаш те поткраднував,и на млекото,и на волната,и на се се се ,незнам дали го знаеше ти тоа,ама не си ти алнат да

не знаеш,но никогаш не рече збор понастрана,не рече и не ме прекори,затоа само од тебе ја барам прошката,дајмија да си одам таму каде што си тргнав.

Повторно застава но многу кратко.

-Само му ја стегнав раката,и му му простив,во истиот момент кога ги изговорив тие зборови,ги затвори очите и замина.замина и Андон бакалџијата.

-Врвеа годините се до оној ден,ден кој сега повеќе го мразам отколку што го сакам,седев сам сам со себеси вособата,седев неразмислуваќи за нешто,бев задоволен што на Митрејца и дадов нешто пари,Митрета да го однесе во град на лечење,седев и задоволно се сладев на тутунот,нениза бележав дека некој има во просторијата,само студенилото кое провејува ми кажа дека не сум сам,се завртив и во првиот момент се стаписав,спороти мене стоеше една прекрасна убавица,прво додека се соземав мислев дека е некоја горска самовила,дошла да ми прави друштво но од тоа што го кажа ме исплаши.

-Атанасе,дојдов денес по тебе,дојдов зошто денес е твојот ден ти да тргнеш со мене.

-не ја разбрав добро.

-каде каде да тргнам,каде кажими која си и што сакаш од мене.

-Јас сум Смрта,дојдов да те однесам таму каде што припаѓаш,твојата задача овде е завршена.

Немав зборови ,немав,а животот го видов како пролета пред мене,се видов себеси низ многу ситуации,се видов и во тој момент станав некако себичен,станав некако и јас ладен.

-зошто,зошто сега кога сакам навистина да се сладам,ти ми ја земаш тааслас,зошто ајде кажими,зарем јас кој направив толку себапи по луѓето не го заслужувам,зарем моите душмани се позаслужни од мене што тие и покрај сите лошотилаци ќе се сладат на виделината .

Во собата се всели некое неприродно студенило,некое мртвило,мирисот на земја ја исполни секоја педа на собата,неподнослива беше оваа молчелива ситуација,во мракот кој остана слушнав само

-како сакаш така ќе биде,ќе го почитувам твоето барање,но запамети,сега десетпати ќе ме посакуваш но јас нема да дојдам,ќе те оставам да видиш дека не си ништо подобар од твоите непријатели.

Замина замина проклетницата,замина но мене ми го остави студенилото,ми го остави не само студенилото,ми ја остави себичноста,а со нејзиното заминување како да ми ја зеде добрината,но и ведрината,ми го украде најакото оружје со кое се борев со секое зло,ми ја украде мојата насмевка,ми ја однесе,а со нејзиното заминување,како навистина и јас да

умрев,сега сум како некој заскитан авет,доаѓаа и после тоа луѓе,но само ќе ги ислушав и ништо повеќе,бргу се прочу синко за оваа по селата,бргу па луѓето почнаа да ме одбегнуваат,еве гледаш и самиот ,гледаш дека никој од порти не влегува,ни пак некој на сокак сака да ми рече добар ден,добра вечер.ако ти во сиве овие години не беше тука,којзнае како ќе завршев,многупати посакував да одам на она скркине и од таму во провалијата да се фрлам,но од друга страна некој глас ми кажуваше дека сега смрта ми го подари животот,ах живот,ова е агонија,па бадијала ќе биде и тоа.

Сега застапа и чашата што беше пред него ја истури луто во грлото,очите ми се крвјоса,лицето му се изобличи добиваќи некој сверски израз,израз кога од најдлабокиот дел на својата душа човек го вади оној скриен бес.

-Проклетница проклетница да биде,ми го даде животот,а моите душмани ги собираше еден по еден,ги собираше и ја правеше мојата празнина се поголема и пострашна,ете кога Никола на милеви пушташе душа отидов и се врткав како ненормалемн околу куќата,се врткав сакаќи малку да ја здогледам смрта,одев во темнините и ја молев.

-оставиго човекот има дробни дечиња,оставиго а мене земиме за размена-знаев знаев ама проклето добро знаев дека ме слуша,само грозното смеење кое одекна во мојата близина ми кажа дека ме слушнала.

Одеше времето како што си знае,а јас како алнат одев таму каде што ќе и го сетев мирисот,уште неколкупати ја стретнав,ликот и го немаше,ама тој мемлосан здив беше сум го сетил тука на вратот,се извешти во играта,а јас се изморив,па незаинтересирано само го мелев времето,заврши војаната што заврши,кој преживеа преживеа,кој отиде отиде,останавме да се преброиме,и да тргнеме пак,првите години неоти нешто се промени,се променија само газдите,и јазикот.До вчера ломотевми на туѓ сега на наш,јазик.тие што беа попатетни бргубргу си го фатија џадето да си го бараат чарето вград,јас останав во пустелијава со мојата мизерија.

Една сабајлина,ететиго Митко на Муслевци вдвор,со еден куп војска,кога ги видов,така ми блесна една радост по лицето,што Митко наместо јас се исплаши тој ,си помисли детето дека вотој миг сум се шашардисал дибидус,тоа беа немирни времиња,па нетребаше многу за главата да летни,а јас пустиот се израдував кога ја видов војската веднаш помослив дека дошле да ме стрелаат,и уште Митко бор не прозборил јас се истопорив пред него.

-Сине Митко-а и ми беше своина нешто детето-само еден миг да се промена,да си ги облечам алиштата што си ги чувам за умирачка,па да одиме.кој дол ќе го избереш сеедно ми е,само после немој да ме оставате

пциите да ме растргнат и орлите да ме тегнат,запретајтеме барем со трипрста земја,крст немора да ми ставаш.

Ете тоа е мојата приказна деца,јас кој од толку добар станав себичен и безобзирен,кога се работеше за сопствениот живот,тогаш ништо не ти е важно,така јас станав ист ист како и моите душмани,не ги бројам од тогаш веќе гробовите на селските гробови,не се сладам со смрта на тие кои заминаа,само посакувам еднаш да заврши оваа агонија.

Ги кажа овие зборови,стана без да им каже зборум и со спори чекори се упати во своето покриено студенило,кој некој го нарекуваше дом.

Вампирот Смурге

Морничавото завивање на куциот волк самотник не навестуваше дека утрово ќе се слушнат веселите прапорци на муграта.Ордата ,дива и непокорена горска сила која номад беше нескротлив од поодамна го отфрли овој сега самотник,со својата тромост каде и да одеа ги успоруваше,посебно кога одеа кон некој пир.

Сега кутриот самотникот само штракаше со вилиците и бараше со денови нечија мрша,како би го совладал постојаниот глад,но кога ќе најдеше некоја полуизедена мрша,тогаш,прво ќе започнеше весело да потскокнува околу неа,правеше некој свој измислен самотен волчешки ритуал,потоа ќе ги ококореше очите како да видел богата кралска трпеза понудена пред него,низ истрошените очњаи ќе се провлечеа танки конци на белузлава лига,неколку пати ќе штракнеше со вилиците,велеќи и така на мршата, ете сега си жртва а јас ловец,и самозадоволно легнуваше покрај неа,спокојно испружуваќи ја литата снага на земјата,не се знаеше тогаш кој е мрша а кој е лита кожа распната на ронливи коски,лежеше се додека низ утробата не му профучеше танкиот продорен глас на гладот,од силата на гласот ќе му се растресеа цревата и ќе ја засфиреа симфонијата на гладниот очај.брзо брзо загризуваше и со уште недоцvakани парчиња месо ја запираше оваа неподнослива музика,небеше ова некој голем подвиг,или некој раскошен пир,но ете сега со виџот и тој откако ќе се најадешеги известуваше своите од ордатра дека имал и тој жртва па макар таа била и мртвано како ја деше мрши така како смрта да си ја лепеше кутриот насебе,кога ќе устеше дека таа со суденилото е околу него ќе завиеше некако морничаво,со виџето го бркаше стравот од себе,стравот кој на својата ладна антерија го носеше ликот на смрта,на другите кога ќе се појавеше од некој крај на шумата и вака куц и лит,смрта им ја претскажуваше,а тој кутриот од неа панично бегаше,во бегањето невиде дека стана зловестило.

Петлите ранобудни беше се искачиле кој каде стигнаа,и со своите продорни грла ја будеа зората да стане,како би можела повторно да го расфрли својот беломлечен прав насекаде,но некоја тежина беше ја натиснала та не и даваше да си ја покаже силата.

Од врвот на Кобилица одекнуваше одвратната смеа на Смурге,тоа сениште кое се провлекуваше низ вековите и потајно со смеата ги

ужаснуваше не само во дните,напати и во снишатата на селаните,како што го паметеа кога ќе се јавеше некојпат беше само како ехо кое свири по долиштата,некојпат беше како пресмртна песна на гавран,а некои велеа дека го гледале како стелна мечка која неможи да се породи,па само рика збеснато,некои старци кои со своите бели коси потврдуваа дека изминале еден и дека сега во скутот држат друг век,пак раскажуваа за Смугре Вампирот кога се свампирил во дните на нивните дедовци,бил толку бесен и толку штетник што морале селаните за да ги заштитат домовите да ставаат луковина и на постелите,и на праговите,и по дворовите,а еднаш кога не се напил крв бајаги време така рикнал силно што кравите од пусти страв не давале млеко четириесет дена,стопаните од пуста жал за овие живинчиња катаутро и катавечер се ги замивале со крстена вода да им го отераат стравот што се спикал и во коските.ете таков бил овој Смугре Вампирот,и сега во овој век небеше подобар,и сега бајаги зло стори по селата,не еднаш го бркаа вампирџии,море по тавани,море впондила се пикаа,море по меѓи го зачекуваа,еее Смугре дали имаше очи и на тилот но секогаш за влакно им бегаше на вампирџиите,од што доби толку сила последно време се настрви и на жените,ќе се завлечеше мракот по селата а со мракот ќе се довлечкаше од некоја спила Смугре,пазеше пазеше и таму каде што ќе намирисаше осамена женска душа,ќе се вотнеше во одајчето,што од страв а што од ужас од ладните рапави и на земја реосани раце на смугрета, кутрата само ќе си ја збереше душата во некое мало дупче на срцето и трај,собајлината никој неможеше да ја познаи женичката,селските жени ќе се собереа околу неа,па брзо брзо ќе и го соблечеа алиштата од неа,и така угул гола ќе ја однесеа на река,со ладна вода ќе ја замиеа,за ете водата го однесе лошотилакот од неа,но и мразовината што брзаше ја смрзне желбата на смугре да не му текни пак да ја напастува оваа жена,таму каде што имаше помлади жени мажите со вили и колци стражареа,се бореа повеќе со сонот,отколку со смугрета,научи меретниот како на луѓето да им го лепи сонот на клепките,та ќе дојдеше одпозади,ќе им хукнеше навратот,и од вратните жили некоја брза леплива кошмарна и нестварна слика ќе се испречеше пред стражарот,те ги отварааше очите,ама тие се надолу одеа и само кон земјата гледаа,гледаа како клокоти и врие,споулавено ќе станеа од местот и бараа стогови сено да ја пикнат таму главата и се сокриат од овие приказаниа.

Така и утрово Смугре кај ја нашол само тој знае,јавнал млада збесната споулавена стелна кобила,која трчаше и саде пењи фрлаше,околу нозе и врзал млади венчиња од трње,на нозете опнал некој бодликави стари

мамузи,и со шилото чини боднија по слабињето,смугре ќе ја бодни таа во трк наоколу каде што и одредуваше правец со огламеникот смрдлив,на задните нозе,е како успеал и тоа да го научи,и врзал танки реси од лепливи магли.та каде што помина саде густа магла оставаше,низ густината се слушаше громогласната смеа на Смугрета испомешана со болното ржење на кобилата,кога ќе му се кефнеше ќе ја натераше да скока од ритче на ритче,и со скокањето некако побрзо ја распостилаше ладната прекривка на маглата.

По којзнае кој пат дедо Андон го наполни лулето со серт тутун,не брзаше да го запали и да ги вовлече тие пусти црни отрови.,туку го држеше сега така полно меѓу забите.

-по чија ли душа дојде сега стрвнику-процеди меѓу заби.

Смеата на Смугре тристагодишниот вампир утрово беше неподнослива,дури напати беше толку јака да кога ќе се судреше со карпите на Орловица,на тие стени кои се испречуваа пред небото и му кажуваа,застани овде има некоја граница,граница каде треба пониско да се симнеш и потоа да поминеш,ете ќе се судреа во карпите и неможеќи да одат нагоре ќе се вратеше кон селото смеата смугрева.

-Каде ли ти е гробот,проклетник еден,каде,со години го барам тој твој проклет гроб,знаеш песу еден крвјосан дека овие раце сеуште имаат сила за глоговиот колец да ти го забијат всрце,само ти смејсе,само смејсе,ќе те најде Андон,дадов завет,се додека таа работа не ја завршам не заминувам на тој свет.

Можеби овие зборови исполнето со гнев стигнаа и до Смугрета,толку силно ја удри кобилата во слабињето што таа кутрата од болка клекна на предните нозе,но силниот стисок на уздите ја натераа д се крене,со галоп се упати Смугре наведувајќи ја према гумното,кога стигнаа маглата беше толку густа што можеше од неа парчиња да пресечеш и како кал на куѓа да ги лепеш.

Ја спотера тој пустињето да се врти во круг празен да врши,а таа кутрата само тупка ,па оди,па ржи фрлаќи парчиња пења низ устата,кобилата ајванче неблагословено етего се мачи а Смугре саде се смее дали се смее.

Го немаше сонот да се залепи на клеоките од Дедо Андон,можеби лизгаќи се низ избразденото чело,се заплетка во густите и побелени веѓи,да прета и клоца ,но нема фајде големо од тоа,пргавите парчиња кој скокаа од лулето бргу згаснуваа во студенилото што го донесе Смугре.стана со некоја заборавена тежина од триножецот,ја истегна или само сакаше да ја растресе снагата на пространиот чардак,со своите рацеклешти цврсто ја стегна костенливата греда која ги држеше исправено штиците кои некогаш беа украс,а сега веќе полутрули само се вееја по некои,и погледот го испрати до гумното,гледаќи го вителот кој се вееше таму.

-ќе те најдам,ќе те најдам и ќе ти платам за синами Митре,душава со заби ќе ја стискам се додека не ти ја видам твојата лочка црна крв како се впива во земјата,проклет да бидеш проклетнику,му ја свали на плешките буката и го сви на половина,ми кажаа се опирал под таа тежина да стане,ама неможел,со тежина на земја си го поклопил,се додека не си го спружил скрос,го залепи та едвај ние го одлепивме,ни лика ни снага му се знаеше,ах проклетнику ме касна за срцемта и јас ќе те каснам,море прво со нозеве по таа твоја мемлосана снага ќе ти шетам,па најсетне со глокот ќе те набодам,ќе те набодам Андон не се викал ако не го направам ова.

Којзнае можеби монологот на Дедо Митре ќе беше уште подолг,ако не го прекинесе детскиот плач,се заврти исчекуваќи два чекори према вратата,уште од рана квечерина снашката Митрејца започна да се породува,околу неа цела ноќ се најде да и пмага за на свет да донесе радост Баба Стана,селската бабица.

Плачот на детето за миг ги растера овие траорни мисли од главата,широката насмевка ги прекри длабоките животни бразди кој беа изорани на старечкото чело.

Излезе Баба Стана од одајата,го гледаше неколку мигови право во самиот врв на очите.

-Нека ти е жив и здрав внукот свате Андоне.-а беа некои сватовштини уште од деда си па така фамилиите се викаа кога ќе се стретнеа.

-Сполајти сваќе Стано,сполајти,и тебе како и мене нека ти се множи челата-го возврати честитањето,но на оштрото Андоново око не му избега моментот кога Баба Стана си ги поткаса усните и сега некако гледаше да го

одбегни погледот.-Снаата како е,добра лие,се измачи кутрата таа,ама ако со помин нека е.

Баба стана на ова прашање само ја наведна главата,погледот го впи некаде во штиците бараќи некој поцврст и позавртен чвор,прво сакаше да го заплетка во таа чвпровина,па потоа со некоја замрсеност да му даде одговор.само пусто немаше никаде таква работа,прво промрмори,но оштриот глас на Андона ја натера да го повтори одговорот погласно

-Те прашав нешто Стано.

-Бог да ја прости,свате-сега како да бараше прошка од Андона-се сторив,се што знаев и умеев,ама некоја сила не даваше да излезе детето,се некако на пола пат го стискаше,и саде душа бараше да земи,господ ми е сведок Андоне дека детето едвај го спасив,за снаата твоја немаше спас.

Од силниот стисок на забите,лулето се распрсна на неколку парчиња,недогорениот тутун брзо се лизна на штиците,со тресок на ногата ја згазна онаа вжарена топка,која во одреден момент беше некој подмолен мелем за човечкиот јад,само една солза се стркала по образот

-Бог да ја прости.

Ја испратија селските тажалки Митрејца на тој свет,Дедо Андон,со камено лице стоеше на новата земјена хумка,хумка која ја правеше за вторпат во една година,не кажа ни еден збор,на очите ги стави двете сребрени меџидии,ја помилува по ладните образи,и тивко за себе и кажа

-поздравиго синами,а јас ќе наплатам таму каде што треба,и колку треба.

Тажалките со клетви го благословуваа Смугрета,а тие низ плачот испраќаа по Митрејца поздрави до своите упокоени роднини.

Баба стана прво време беше околу Стојмира,ама не можеше и таа вечно да биди со детето,имаше таа и дома получовек,Глугура незин со дна нога само низ одајата можеше да оди,па така Баба Стана му беше најголема потпра сега.

Останаа сами дедо Андон и Стојмир.

Некоја нова сила,дотогаш непозната за Андона му даде Стојмир на дедаси,та како се множеа и како се пластеа годините на плеките од старецот,тој се поцврст и пожилав стануваше,никогаш никој од селаните од него не слушна да се пожали,или да речи тешко ми,само насмевката ќе ја развлечеше на широкото и тркалезно лице,чиниш изгревот од кај кобилица го гледаш а не ликот на Андона.непостоеше желба што неможеше да му ја исполни,небеше издашно детето,ама сепак дете како дете,растеше со грижата на дедаси,гледаше на секој начин да не ја почувствува дупката во неговата млада но чиста детска душа,

Стојми,Стојмир стана лично момче што со својата личотија луѓето ги занемуваше,во снагата се извиши небаре гората го доела со букови сокови,а гласот,гласот беше толку мил и грлат што кога ќе запееше,а баба стана ќе кажеше

-ете и ангелите му завидуваат,та затоа ни праќаат облаци со дожд,сакаат песните да ги залепат на земјата,да не стигнат до небеса,ама ако нека пее,ветерот му друшка негова,та кога ќе запее песната му ја носи во небеса кај татакаси и мајкаси.

И момите кога ќе го видеа,очите од пуста желба им течеа по него,со погледот го пиеа,ќе го пиееа жедно а потоа во ноките ќе го замкнеа по своите сништа,таму во тие непрегледни бескраи со скриена страст се сладе на неговата личотија и снага,се валкаа по цветните ливади нештедеќија својата младост,некои пак поитрии или поџамбас,од пусти мерак да го видат на пат,по петпати одеа на селската чешма,ќе поминеше Стојмир покрај чешмата,белите образи кога ќе ги видеше своите врснички ќе му добие таква црвена боја,што мислш дека и најцрвеното велигденско јајце небеше толку црвено,засрамен од сите погледи брзо брзо ќе ги одминеше.

Го гледаше Дедо Андон Стојмира како расти,и кога го гледаше срцето толку му се ширеше од радост мислиш ангел шестокрилен е неговото срце,но кога пак ќе направеше некоја белџа,ќе го советувахе со најмил глас,а напати со некоја строгост,ако можеше да се нарече строгост.навечер кога ќе се прибереа само во одајата ќе седнеа на креветот и дедо андон ќе му речеше.

-сине стојмире.чувај се од зломори луѓе,тие с спремни на се,чувај се.ќеја навалеше неговата сеуште млада глава во својот skut и саде го милуваше по бујната и црна како катран коса,милуваќи го ќе погледнеше на неговата рака,кога ќе видеше дека го нема црвениот конец ќе срипаше како попарен

-Каде ти е амајлијата сине-дури тогаш ќе видеше Стојмир дека нема ништо на левата рака и во невин детски стил несваќаќи колкава важност придава неговиот дедо на таа ситница.

-незнам дедо,можеби сум ја скинал кога се бркавме денес со Неда од Попчеви на ливадата долу,брееј ама е азган дедо,и незнае да седи мадро,туку се нешто ќе и текни,едвај сум ја натркал,толку што е машкуданка.

-ете гледш,низ игра,низ смеа сакаат да те заработ,ете гледаш сакаат да те залудат со своите итроштини,аааа море тие што ѓаволчиња се ,-зборуваше и низ собата одеше бараќи го клопчето со црвен конец-сакаат триста маѓии да ти фрлат,личотијата да ти ја земат,чувај с чувај сине стојмире-сега овие зборови ги нагласи-да знаеш само дека и самовилите ти се настрвиле,па сакаат меретните да те оградисаат-ќе започнеше да праска Андон низ собата со со вода-ама има Андон има вода од три извора-откако ќе го испрскаше и Стојмир повторно ќе му врзеше околу раката црвен конец врзуваќи го со дванаесет чворови,понекогаш овие ритуали што ги правеше неговиет дедо му беа интересни но некогаш знаеше и да негодува.

-Аман бре дедо ,како тргна со овие твои итроштини,и на газот ќе ми врзеш клопоратец.

Малку ги собра веќите,повлече подлабоко од своето луле,потоа го испушти голмото количество на чад,правеќи низ собата облак.

-ако треба и клопотарец ќе ти ставам,само и само да те заштитата,ете така да знаеш,и не само на газот туку и на друго место ќе ти обесам,ама тогаш кога ќе одиш момите од тебе ќе бегаат.го кажа ова плесна сино со рацете по колена и зеде да се смее слатко.

Преголемата љубов што ја имаше Стојмир према дедаси,бргу ги смируваше бурите што беснееја во неговите млади гради,само ќе го прегрнеше и повторно мирот во куќата ќе завладееше.

Времето изминуваше со галопирачко темпо,со секој изминат ден на Стојмира и планината му беше мала,напати кога ги гледаше како орлите ја надлетуваат орлица,посакуваше и тој д биде еден орел кој ќе се вивнува во тие плави бескрајни пространства,селото за него беше еден невидлив кафез.кога Андон ќе го погледнеше како со погледот им се восхитува на орлите,а градите се надигаат и спуштаат во ритамот на орловите криља,до неговите уши стигнуваше немирниот клочот на Стојмировата крв,вриеше мислиш дека е некој таен вулкан,па само пукнатина му треба за да рикне,знаеше што е работата,и јасно му стана дека неможе Стојмир вечно д го држи до себе но и во селово,а од друга страна небеше скроен за Стојмир за село,уште поодамна Илина селската бајачка и пророчица на Андона му кажа.

-голем човек ќе стане Андоне Стојмир твој,големи врати ќе се отвараат пред него,многу луѓе темане пред него ќе прават,еве гледам дека на градите свезда му е нишан,нишанлија е детево,обележано е и од Бога,му ја втиснал уште од раѓање,а на свездата Андоне знаеш и ти сам една ноќ и е малку,таа сака постојано нова нова ноќ,и се така до недоглед,Архангелот Михаил него лично го чува,ти незнаеш Андоне што вештерки со мечот пламен тој изгорел досега кога се стрвеле да дојдат до Стојмира,кога ќе дојде денот да замине не го спречувај,дајмуго твојот благослов и пуштиго нека летне,пуштиго Андоне нека си ги рашири криљата,дајмуго само твојот благослов со твојата насмевка и испратиго до праг.

Како што каѓа Илина бајачката така и биднало.

Седеа вечерта двајцата покрај мангалот,стојмир нервозно ги превртуваше костењата низ жарот,тие што ба печени ги вадеше па внимателно и нежно ги редеше во ваганот.

-дедо-ја крена главата кон дедаси но сега гласот му беше поинаков некоја сериозност носеше –дедо-повтори.

-знам синко што сакаш да ми кажеш-го изгледа добро прво,потоа стана носеќи си го во рацете малиот триножец,откако го смести блиску до внукот,седна и со едната рака зеде со својата дедова рака да го милува по

главата.-сакаш да заминеш синко по белиот свет-замолчи,и колку да ги спречуваше своите солзи,но сега како тој затворен извор бликна со некоја сила,дали зошто од поодамна Андон немаше плачено,па се собрале и само го чекаа мигот кога и тие ќе излезат на виделина,но да капеа капка по капка ајде де,но овие се сливаа во бразди,низ слзите се провираа зборовите-ако,ако оди синко,видиго свето,но и тој нека те види тебе,кога ќе го гледш светот погледајго еднбаш само со едно око,погледајго и кажиму,ова е окото од деда,така јас ќе знам дека навистина со среќен,кога ќе го видиш со двете очи,тогаш кажиму на светот,сега свету те гледаме заедно јас и дедоми,насмевката што ќе ти се разлее на лицето,моето срце ќе ја почувствува.

Никогаш порано Стојмир го немаше видено дедоси да плаче,се заврти према него и седеќи силно го прегрна.

-дедо ако треба да останам овде покрај тебе.

Овие зборови како нож го пресекоја на половина.

-нее тоа никако,тоа неможам да го дозволам,сопствениот внук да го затворам во овие проклети планини,не синко ти си роден за светот,и ќе одиш кај него,ако сакаш уште итре да ми пукне срцето остани.

-ама дедо-но брзата рака на дедаси го спречи да ја заврши реченицата.

-само дно ќе ти кажам,на сторена добрина кон тебе,ти со три добрини ќе возвраќаш,за злото ако можеш да го одминеш,одминиго,ако не можеш тогаш удри по него немилосрдно,удри се додека не го столчиш,не му давај можност да стане,оти ако стане тоа е ранета сверка тогаш синко си готов.

Таа ноќ и двајцата лежеа,не спиеа,со молчењето го довикуваа сонот,но тој како за инает се обеси на гредите од балконот та се кикотеше ли кикотеше,де ќе ги подмамеше дека ете ќе стори себап па ќе им даде малку одмор,ќе се привлечеше брзо брзо околу клепките во вид на некоја лажна поспаност,да потоа со секавична брзна повторно се врати на гредите,зората полека започна та го ткае својот белузлав килим,утринските гласници,врапчињата весело потскокнуваа на гранките од јаболкницата пееќи некоја своја симфонија,која и за ушите на луѓето беше пријатна,не чувствуваа замор од непреспиената ноќ ни Андон ни

Стојмир,станаа и молчешку ги завршија утрински хигиенски навики,молчешкум Андон седна на столчето,и пред негои и пред Стојмира стави по едно кафе и една чашка ракија.

-сега си голем синко и редно е со дедаси да испиеш по една чашка ракија,и по едно кафе.наздравија со чашките и ја истируија во грлата лутата ракија.

Се облече Стојмир со нови алишта.дедо Андон му го подзеде куферот и тргна да го испрати до портите,за понатаму немаше повеќе сила.

-синко оди,нека секој чекор твој биде благословен,нека секој твој збор биде медоносен.

Го кажа ова и замолчи,прегатката на Стојмира се створи околу неговиот врат,низ образите на двајцата повторно потекоа солзите.

-ајде синко оди да не те задржувам,и да не заборавам,во куферот покрај прите,имаш и неколку алтани,сакаш трошиги,сакаш чувајги,твоја воља е тоа,на самото дно имаш едно мало зрвено врзулче,во него имаш земја од трите ниви,таа земја синко,кога душата ќе ти запилка за дома,само ставија грутката на гради и ќе видиш ќе го смири тој неодолив жед за тука.

-остани со здравје дедо-го прегрна повторно ,но Андон го отурна нежно од себе.

-оди оди и негуби време,јас и селово сне биле,и ќе останеме тука.

Замина стојмир,и радоста од куќата на Андона замина,се вртеше се штуткаше како утка низ куќата три дни,место не го фаќаше,четвртото сабајле,уште во раните зори се симна впондила и од заостанатото сено го извлече глоговиот кол.

-време е да наплатам стар долг.

Неколкумина што го видеа како го напушта селото,после тоа раскажуваа дека Андон неодел туку летал,некоја непозната сила на своите невидливи за човеќки очи криља го носела,исто така велеа велеа дека Андон небил старец белокош туку Маж со сила небесна,на неговото лице немало ниедна брчка,целиот светел додека одел а во рацете држел пламен

меч,некои од жените посебно Евда на Зрневи започна низ селото да кажува дека Андон не бил човек туку дека бил светец,ама тие досега тоа не го знаеле,или несакале тоа да го видат,во своето кажување отиде толку далеку што едно собаљина кога го стретна Поп Мирослав на сокак му рече

-пресветол оче,јас мислам дека Андон беше светец,а и сега е светец, и према тоа во некој дел од црквата редно е да го насликаме неговиот лик- Поп Мирослав само се насмеа бидејќи знаеше колку и тежи паметот на на Евда.

-Тетка Евда Андон не е уште упокоен за да ние го прогласиме светец,кога ќе се упокои,кога коските ќе му се миросаат,и кога ќе стори триста чудесии ете тогаш не само ликот туку и житие за него ќе напишеме,ај сега оди дома и глејсиги ти твојон светец.

А Евда не и требаше многу за да го разврзи јазикот.

-кој светец оној мојон дома кликурон,па тој да простиш попе од смрдејата што ја налепил по душата негова со ракијата,кога ќе се испружи и кога ќе отиде долу во пеколот и ѓаволот ќе побегни и ќе му го препушти пеколот на него,така да знаеше.

-не знаеме никој кој каде ќе отидеме,евда,незнаеме,само еден Бог знае каде ќе не смести,ако устата негова е погана,ама јас знам дека срцето и душата му се чисти,незборувај така.и гледаше кутриот бргубргу да си замине,зошто ја знаеше,ако ги разврзи ммуабетите со неа не само утринската литургија туку и денот ќе му избегаше.

Замина андон да го бара Смугре вампирот и да му наплати за двата гроба што му ги направи.Никогаш повеќе никој не го виде Андон,ни во куќата ни околу куќата,ни пак по имањето,овчарите,дрварите па и треварите веќе подолго време го бараа низ планината,се провираа по помалите пештерчиња,со надеж дека таму ќе го најдат,се расчу глас дека Андон станал испосник во некоја пештера,анма никакво фајде од барањето,после се прочу дека Андон некој го видел како со глогов кол го брка Смугрета,е сега дали беше тоа вистина или не,никој незнае,а и Орде што с расприкажа за тоа пред коперација небеше самиот сигурен,а небеше зошто кога бил впланина од пусти страв од волците изпил дури три оканици ракија.па затоа небеше сигурен дали тоа што го видел било

вистинито,но како беше што беше отогаш никој неслушна за Андона,но и смигре како да ја снеса силата за да прави разни зла.

Стојмир замина по светот и навистина светот слушна за него,но и селаните слушаа и читаа што се прикажуваше за нивниот Стојмир,па дури кога ќе одеа по слави кај своите по околните села и кога ќе се расприкажеа со селаните за Стојмира викаа нашиот Стојмир.

Заборавен Грев

Тешко беше да се каже со која брзина истекуваше реката на животот, дали со брзина на планински поток, или беше една дива е брза река која честопати знаеше и да рика со глас на суводолица, така беа и овие иминати години на Коста, само некој скриен спомен, спомен на кој не сакаше да се сеќава на денот кога пред 25 години го напушти малото и правливо гратче со еден куфер во раката, го држеше куферот во раката стоеше осамен на перонот чекају го единствениот воз кој поминуваше за 24 часа да замине, да замине во својот сон кој го сонуваше во малат и скромна соба додека лежеше на железниот кревет и со отворени очи го разоткриваше кровот на куќата барајќи го бескрајното пространство каде што се криеше неговиот копнеж, да замине и да успее во животот, да слушнат но и да видат кој е Коста, така и тоа утро кога ја виде својата водилка како блескаво стои на интринското руменило, и како си својот мистичен сјај блеска, знаеше дека е дојден денот, денот кога тркалото на својот живот ќе го врти многу побрзо но и многу посурово, суровоста Коста ја научи од болците, кои секојдневно ги слушаше како со скриен здув честопати минуваат на крајот од малиот град, и кога ќе наближеше полноќта, тогаш стрвнички збивтаа чекајќи на пленот, мракот им беше нивниот закрилник но и нивното неприкосновено царство, со сласт прво ја набљудуваа жртвата давајќи и надеж на лажна сигорност, и кога најмалку очекуваше тогаш со молскавична брзина се втурнуваа во ловот кој значеше сигурна смрт за неа, откако ќе ги забие очњациите во вратот на жртвата со виежот на месечината и кажуваа дека повторно се победници во оваа битка, така и Коста м, ногупати во денпот ќе седнеше на една висока карпа од каде што ја имаше скоро цела околина на дланка, гледајќи ги ордите како крстосуваат спокојно низ жумата, ги гледаше и учеше, волчјата тактика започна да ја применува скоро секаде, и кога ќе ја применеше успехот беше загарантиран.

Започна макотрпно да се искачува на стрмните и лизгави животни скалила, честопати во тие непредвидливи успони но и падови, незнаеше кога е ден а кога е ноќ, знаеше дека времето тече, не запира, но и меле безмилосно, секој миг што ќе го застанеше и ќе го потрошеше залудно беше само бесцелно изгубен миг, одеше но и не се жалеше на никого, не сакаше тие мали и ситни души со кој беше опкружен да ги храни

избилно, туку ќе стиснеше заби ќе ја кренеше главата и во поразот кога го имаше бараше добра страна.

Се редеше низата на дните негови со лисја кога пожолтени, кога скапани, кога со златоносна боја, во тие дни веќе започна името негово да се изговара со респект, ја земаше почитат што му ја дваа, но ретко возвраќаше, неговите ладни и строги погледи како ренген ги препознаваа лигавите суштества кои се виткаа до земја фалеќи ја неговата величина и остроумност, во таа суровост богатството негово растеше брзо и незапирливо, онолку колку што ќе потрошеше, веќе во наредниот ден доаѓаа дупло повеќе пари, го засака раскошот, и не штедеше на сопствените задоволства, не го интересираа туѓите неуспеси, кога некој ќе застанеше до него или пред него кажуваќи му за сопствените падови и неуспеси, на најгруб начин го испфрлаше од својот простор, не ги сакаше фгубитниците, тие само го кочеа на неговиот пат, но и кога ќе го молеа за ронка милост, и тогаш не покажуваше некоја голема човештина, оглува на молбените барања кои скоро секојдневно доаѓаа на неговата маса, започнаа лушето да мислат дека неговите пари се и нивни, дек нивните болки се и негови, и дека треба само да го одврзе кесето па да ги истури парите пред нив, и ним грубо ги отфрлаше, со зборовите.

-Ако е од БОга, спасот барајте го кај него, тој ве нагрдил, па тој нека си ја исправа грешката, јас немам ништо со тоа.

Или на други им одговараше

-Не сум Социјална установа за да девам милостиња, вашите маки и болесто ќе си ги барате таму каде штио им е местото, боните носете ги во болница, проблемите ваши оставетеси ги дома, но од мене не барајте пари зошто јас ни најмалку не учествував во развивањето на болеста.

Раскошот негов веќе беше очигледен, големата куќа која ја игради во елитниот дел на градот беше една од најубавите но и најголемите, од далеку кога се гледаше личеше на дворец од бајките, дворот широк и простран со прекрасна градина во која се преливаа боите на најубавите цветови вкусно одбрани од префинетото око на градинарот, кој со години го оджуваше овој величествен рај, додека беа мали неговите два сина, ја имаа тука најдобрата сугорност за веселите детски игри, но како растеа така дворот се исполнуваше со малдеж, младеж кој во тој двор ги правеше своите разуздани забави кои трааа до раните зори, тогаш не се знаеше дали во текот на денот истекло повеќе вода во базенот за да се наполни, или вечерта истекло повеќе алхолох во тие млади грла, но пијанианите врисоци кои напати личеа на урлици ги вознемируваше

другите станари на населбата,но познаваќи ја моќта на Коста неможе ништо да сторат,па ни кога развратот се всели пред очите на сите ти околну соседи,дворот личеше на една отворена содома и гомора.

Некогаш кога ќе седеа и одмораа во раскошната сенка на дабот кој беш на средината од дворот,женаму Меланија ќе го прекореше Коста за сета раскалшеност од синовите но тој само дрско ќе ја прекинесе во разговорот.

-јас сум немал,но тие имаат и нека живеат.

-но Коста ти од нив правиш само паразити,научиги исто како и ти што си се научил да работиш,научиги сега вече големи а не само да трошат неконтролирано.

-Ако не ти се допаѓа као ги воспитувам моите синови,ти можеш слободно да се вратиш во твојата колиба од каде што дојде,а од друга страна ти ја заврши својата работа,ми роди два сина и што сакаш повеќе,етети пари оди и ти троши,сум ти забранил ли.

Молчеше кутрата Меланија,последниве години откако ја осознаа моќта на својот татко синовите скоро и да не ја забележуваа својата мајка,дури во својјата безобраност веќе го копираа својот татко во однесувањето,кога навредуваа започнуваа прво со мајкаси завршуваќи соп градинарот.Трпеше од една причина што сепак како мајка сакаше да ги гледа пред своите очи нејзините чеда,со една скриена надеж дека кога тогаш ќе станат вистински луѓе.

Честопати кога луѓето ќе сакаа да го опишат карактерот на Коста,ги кажуваа овие најчести зборови,Дрзок,Арогантен,Нечовелен,нечувствителен,И најмногу од се што му прилегаше и ја отсликуваше целиот негов живот беше зборот Алчен и никогаш незаситен.

Стана рано,ова беше ден кој требаше доколку го склучеше договорот да му донесе толку многу пари,пари колку што заработил за целиот свој живот,Ова беше неговата животна шанса која несакаше да ја пропушти,средбата ја испланира до најситна ситница,и никој несмееш овој негов план да го расипе,ако сега некој му погрешеше,тогаш тогаш дури ќе имаше можност да ја сети оној прикажуван поколен бес,бес кој го носеше Коста во својот глас.кога ќе викнеше тогаш на многумина им се смрнуваше крвта во вените,а како надополнување на тој бес да биде

пострашен го правеа неговите споени веѓи,кои во тие мигови уште толку поцрнуваа и се здебелуваа.

Со рутинско движење го носеше бричот по лицето веќе трет пат,кога веќе беше при крај,погледна низ прозорецот во градината,на раскошната липа која беше до самиот прозорец на неговата спална застанал еден голем Гавран,гракаше и ги морничавеше сите во куќата,рапавиот и продорен галс ги избрка јатото од врапчиња кои долетаа пред него со надеж дека ако ја отпеа утринска арија,повторно од градинарот ќе бидат наградени со неколку раце од ситни ронки леб,но овој гласник на мракот сега дојде ненајавено гракаќи.не беше Коста суеверен во некакви си бабини деветини,овој глас во младоста често го слушаше но никогаш како што кажуваа другите кожата им се морничавела,тој по малку и го сакаше ова животно,но некако и него утрово низ поткожните канали јурнаа сурија од ладни трпки,движеќи се по некој само ним знаен редослед,одеа те нагоре те наолу под кожата,правеќи мали и ситни точиња на кожата топчиња кои во себе носеа некој мртовечка студнилоост,и затоа ова чувство лушето не го сакаа,но студенилото како обилно да потече од тие топчиња и го исполни и купатилото,за кратко се созеде од оваа неприродност,одмавна со раката кажуваќи си во себеси-глупости-и замина во спалната да се подготви за средбата.со брзи и вообичаени движења веќе беше готов,но некаде длабоко во него имаше некој скриен немир,и токму тој немир го натера многу порано да излезе од дома,со брзи и сигурни чекори се најде пред возилото,возачот беше малку изненаден што неговиот Газда,поранил,но брзо му ја отвори вратат,поздравувајќи го со едно—Добро Утро-за час возилото беше во движење,секојдневната рутинска траса со леснотија ја совладуваше,младиот но сепак надарен возач,ја напуштија населбата и завлегоја во градската џунгла,нервозните свирежи беа секојдневие на нервозните возачи,кои наместо дома да го истураат бесот,сега им беше дадена можноста да ја истурат низ гласен урлик на својот миленик,имаше некои кои и не им требаше голем повод да се залепат на тоа магијно копче кое ја отворааша гласната уста од каде излегуваше рикот на миленикот.

Возачот на Коста трпеливо стоеше на запаленото светло од семафорот,сакаќи да ја внесе утринската свежина и во своето возило,коста го отвори прозорецот,само малку колку да проструи млак студен бран,но со бранот дојде еден немо подзаборавен мирис,мирисот на свежо испечен бурек,тој мирис прзо зеде да ги буди напластените спомени кога како дете најмногу го сакаше бурекот испечен бо малската фурна на дрва,токму сега идентичниот мирис силно ги заскотка ноздрите и ги отвори широко ,толку широко што личеа на некои тесни процепи кои

водат кон земјиното врело,а во тоа врело сега врие и спомените но и желбата повторно да го почувствува тој вкус,знаеше дека тука во близина има една мала фурна која и ден денес пече на дрва,па така беше сигурен дека тој мирис доаѓа токму од таму,само што тргна возилото Коста го изненади возачот со наредбата.

-Застани тука некаде.

Местото за паркирање беше најдено.па моторот уште не ги смирил тие коњи кои брегтаа во неговата утроба,а коста веќе беше надвор од возилото,како искусен трагаш,ја следеше танката миризлива трага која го однесе точно во тесната учичка заградена од вете страни со мали и трошни куќички.

Застана на самата врата од фурната,тој човекот облечен во најубаво и најскапоцено одело,кога се појави на вратата имаше некое чувство дека веќе влегол во оној посакуван тунел каде може да се патува низ вековите,овде времето застанало ако некој рече пред 150 години сигурно ќе погреша,овде времето беше застаното повеќе од 300 години,од којзнае кога не се примениле,ни нациот на обработка,ни пак алатките,ни пак инвентарот,масите во масите беа масивни стари дбели штици,делкани рачно,кој сег во себе имаа впиено толку многу мрснотија,што во најголема криза фурнијата би можел слободно да ја ицеди таа мрснотија и цел месец да си печи бурек,но очигледно тоа на муштериите не им пречеше,напротив со топа се зголемуваше сласта на бурекот кој се јадеше на тие маси.

Старат полничка и несмасна фурника дојде до маса каде што стоеше уважениот господин и го покани да седне.

-повелете седнете-Коста на поканата седна,фурнијата со мрсната и несипрана крпа надвенатри ги забриша остатоците кои беше ги оставиле претходните муштерии и повторно се исправи.

-што да ви донесам-неоти и беше голем изборот во фурниата,но сепак таков беше редот да се праша муштеријата.

-два четврти бурек и јогурт.кратко ја кажа нарачката Коста и продолжи д гледа во овој зачуван временски простор,на оваа атмосфера фалеше уште по улицата да поминат заптии со црвени фесови и на рајата која ќе им се најде пред очите да ја растераат со своите безмилосни камшици,Михајло младиот возач стоеше исправено како дирек покрај масата ислчудуваќи се на оваа ненадејна ситуација,од толку скапи и луксузни ресторани каде можеше да се најде бурек спремен во чиста кујна,неговиот газда утрово одбра токму тука да доручкува,на Михајло не му беше чудно бидејќи тука доаѓал и претходни,го знаеше квалитето на овој бурек.

-Михајло не ми стој на главата како некој крвник, туку седни и јади-немаше сега во гласот некоја строгост.

Момчето седна токму во моментот кога фурнаџиката го донесе бурекот, Коста веќе првите залаци ги внесуваше во своето грло, лакомо и ненаситно, гледаќи го некој отстрана кој го познаваше ќе помислеше дека ова му е последен ден од животот, па граби лакомо се околу него, додека ја деша со раката и покажа на фурнаџиката да му донесе уште еден четврд, помалку му беше смешно ова на возачот, но несмееше да се насмее, но и несмееш ни пак во фирмата да спкмене ни за ова ни пак за други работи што ги знаеше, токму неговата тајност му беше најголемата гаранција што тој ја имаше довербата на Коста.

Со вториот четврт бурек заситеноста факаше некој ред, па залаци не одеа така лакомо, во фурната влезе стара и невкусно облечена циганка, со алишта од секаква боја и крој, тоа нејзе не и беше важно, важно за не беше што е облечена и затоплена, се доближи до камената плотна каде се ставаа тавите бурек и печените лебови, и подаде ситни пари на фурнаџиката а таа по се изгледа ја познаваше нарачката па молчешкум во кеца и стави четири гевреци.

-Баба Нафије-и се обрати фурнаџиката-од вчера ни останаа две тепсии бурк непродаден, да не го фрламе, да го завиткам ќе го земеш ли.

-ууууу –извика со нагласено вртење према другите-какво фрлање ќерко, се фрлало ли благословен леб-на овие зборови Коста се сепна малку, додека беше мал, неговата мајка имаше обичај и сув леб да гризи, но никако не фрлаше, им велеше тоа е најголемиот благослов што му е даден на човекот, колку повеќе го цениш, толку подобро место си чуваш за таму-за каде никогаш не споменуваше но со погледот одеше горе во облаците, еве сега истите зборови ги кажа и оваа циганка, а Коста, Коста во својата нечовечност, на тие што работеа не им дозволуваше ни парче леб бајат да однесат дома, туку го фрлаа на истото место каде што одеше цело ѓубре. и во свој стил продолжи да зборува

-виткај виткај, и не кажувај два пати вакви зборови, па ти незнаеп баба мула кога ќе му однесам бурекот дома, па кога ќе му го притоплам, прстите, море не прстите туку и цела дланка си ја гризи од слас, вели оваа наша фурнаџика од толку што убав бурек меси, кога ќе отиде на тој свет, И бог ќе ја тера за сите Ангели да им спрема бурек...го кажа ова и така слатко се изнасмеаа двете. што од заразното смеење и некои кој беа тука во фурната започнаа да се смеат. Коста само с поднасме, но со стиснати усни.

--е баба нафијо,баба нафило,што шејтан си ти....туку ајде оди носиму на баба мула,оти ако е стар,ама уште му се рацете долги како ластегарка,па можеш да те втаса доведе,ајде оди,оди.

Ги зеде двете кеси што и ги подаде фурницката и тргна према вратата,во еден момент,застана се врати два чекори и застана пред масата на Коста,и без да ја праша нешто,а и немаше што да ја прашува,бидејќи не му даде време само проговори наведнувајќи се пониско за да слушнат двајцата,но кажувањето се однесуваше на Коста кон кого гледаше Нафија.

-Добар човеку,ти приближува денот кога ќе се стретнеш со твојот заборавен грев,внимавај како ќе се однесуваш,ако и сега погрешеш,тогаш за тебе нема место ни во рајот ни во пеколот,туку ќе луташ веќе во проклетијата. Ги кажа овие зборови ,брзо се заврти,и пред да се соземе Коста од оваа за него ненадејна ситуација,циганката веќе излезе и се изгуби од погледот во тесната улица.сакаше да со трчање да ја фтаца и да ја праша за кој заборавен грев му зборува,но знаеше дека е залудно,ја повика фурницката,плати и заминаа,но на лицето се обеси танка црта на загриженост,и голку да беше уврелива,успехот од потпишувањето на договорот ја избриша таа црта,повторно се врати оној блескав сјај на неговото лице,а како немаше да се врати,кога сега банковното салдо ќе биде толку големо што нулите само ќе се котат секој ден повеќе и повеќе правејќи редот до недоглед.

Но сега со договорот се отвори можност за нови вработување,се ширеше Коста вртоглаво на повеќе полиња,но имаше обичај,посебно кога се примаа стручни кадри лично тој го вршеше изборот,опшите работници им ги оставаше на неговите подредени.

Во неговата канцеларија влезе малд човек,кој учтиво кажа Добро Утро,на свои 25-26 години,цвојата цвртс става одаваше една сигурност во тоа што го сака,погледот строг но во длабочините на таа стогост се криеше неговата човечност,коста,црна и густа,застана во непосредна близина неседнувајќи,бидејќи и небеше поканет да седне,Коста занесено се внел во хартиите кои беа растурени пред него ,полека ја крена главата за да го види кандидатот,од тоа што го виде ја смени бојата на лицето,прво беше црвена да за кратко време стане,бледа на крај бела ,на тоа белило бесрамно се налепија капки ладна пот,неколкуче кои нестрливо се лизгаа по мазаното и избричено лице веќе паднаа на хартијата,со марамчето ги забриша тие што така дрско се држеа на него и со дрскоста ја искажуваа својата големина но и важност во ваква ситуација,со пригушен глас кој имаше премногу трепер во него го понуди малдиот човек да седне.

Момчето лежерно се навали во понудената фотел и сега без да биде поканет,запали цигара,дрско го гледаше Коста правбо во очите,го гледаше и педанто го бележеше секое негово движење,а коста откако го погледна ликот,незнаеше дали во неговата канцеларија внеле огледало,но огледало на кој ги налепиле неговите слики од времето кога го напушти својот правлив град.и облеката го посети дека ова е некој спомен,скромната но вкусно избрана и чиста облека грееше на таа горостасна става,а со скромноста уште толку ја зголемуваше неговата убавина,единствено на овој спомен што недостасуваше беше куферот,го немаше во неговите раце,минутите за Коста се одолжуваа со една мачно молчење,пребираше низ мислите што би требало да ова,но ни една не му беше блиску до вистинскиот одговор,кој панично сега му требаше,колку повеќе Коста пребираше низ мислите,толку безгружност кај момчето се ширеше,веќе мачнина фати од ова ситуација,па мораше некако да ја прекине.

-За кое работно место претендирате.-но одговорот што го доби уште повеќе ја зголеми енигмата.

-Недојдов да барам работа.

Ова беше прв пат Коста да биде ставен во таква ситуација,во која неможи да најде решение со секавична брзина,момчево го притисна толку силно до сидот,што немојно само гледаше.

За да ја олабави и да ја релаксира колку толку оваа негова напнатост,го понуди момчето со пијалак,што тој радо прифати,Коста веќе втората чаша ја истураше низ грлото,а момчето со слас капка по капка уживаше во ретката прилика на вакви добро и квалитетно Виски.

-Кога не си дојден за работа,тогаш барем кажи која е твојата причина што си дошол.

-Во папкава имаш се.-пред него стави не баш голема бела папка,дека содржината не голема зборувааше дебелината.на мистериозната папка.

Во прв миг се двоумееше дали да ја отвори,рацете започнаа да му се тресат,кога ги допре ивиците на хартиената папка,кога ја виде содржината се стаписа,повторно тие предавнички капки јурнаа на неговото чело,изгледа дека денес премногу го љубеа па бликаа од секоја пора на челото,бледилот беше нивни верен придружник.

-не ме мачи повеќе и кажими кој си и за што си дојден.

Одговорот на момчето го дотолчи.

-Јас сум твојот заборавен грев.

Сега одеднаш низ ушите започна неслослива ука,како некое заборавено ехо сунеа зборовите на старата циганка,заборавен грев,заборавен грев,одеа од едниот до другиот крај на мозокот,и кога ќе ја почувствуваа

мембраната толку силно притискаа што мислеше дека ќе му прсне на илјада парчиња,полека маглината што се простри така раскошно со влегувањето на момчето,започна да се расчистува,ветерот на спомените што дувна од сликата на девојата ги растера дилемие што ги влечеше лепливата магла,сега започна да се сеќава на својата врска,на љубовта од младоста,на девојката на која и обети дека ќе се земат,кога ќе стане некој и нешто,но под еден услов да го чека,и додека девојката веруваше во овие лесно изговорени зборови,тој бесрамно се сладеше со нејзиното тело,кога замина и ја напушти без да и каже барем збогум,незнаеше дека таа во себе носи нов живот.сега прв пат Коста не владееше со ситуацијата,сега беше некако слаб и лесно ранлив,истури уште една чашка во сувото грло со надеш дека ќе му се поврати барем колку толку храброста или самодовербата,но попусто го залепи на фотелјата со својот невидлив лепак,го гледаше и со крајни сили собра храброст да го изговори единствениот збор,збор за кој се надеваше дека колку толку ќе ја поправи штетата.

-Синко.

Но оштриот и дрзок глас на момчето повторно го врати во онаа мала лушпа каде сега беше пикнат.

-не гго изговарај никогаш повеќе тој збор кон мене,немаш никакво морално право,твојот дел во мене е мртов.

Сега од овие зборови и кај Коста се јави некоја бунтовност и гнев.

Па тогаш зошто дојде,зошто,да не дојде по моите пари,да не дојде по твојот дел од наслетството,ааа.

Одговорот повторно го изненади.

-недојдов ни по твоите пари ни по твоето наслетство,еве великодушно се откажувам од тоа,па ти распредели им го на твоите лигави и неспособни синови.Дојдов-за миг замолчи и го погледна право во очи-дојдов да ти кажам само дека постојам,како спомен од мене ќе ти ја оставам сликата на мојата мртва мајка која до последниот здив од својот живот те чекаше со надеш дека еден ден ќе се појавиш на нашиот праг,за да го исполниш својот завет.но ти тоа никогаш не го направи,имај толку барем почит према оваа жена која во себе ја примила и твојата крв и од таа крво создала живот,и зачуваја,мене немораш да ме паметиш,но сепак барем знај дека постојам.јас денес заминувам во странство,и немам никаква намера да се враќам некогаш во оваа пуста земја,бидејќи сите мои спомени се мртви.

Како некој терет да носел на грбот,па сега воздивна со големо олеснување кога ги изговори овие зборови,стана и се упати према вратата.

-Наместо збогум,кажими го барем твоето име.

-Коста,Коста се викам.

Се заврти нечекаќи нешто да каже .Коста до крајот на работното време,не прими никој повеќе во канцеларија,ни пак излезе.

Со квечерината ја напушти фирмата,и наместо дома се упати према викендичката,во наредните седум дена,со никого не контактираше,кога се врати дома,домашните немојжеа да го прпознаат,прв пат неговите синови да го видат неизбричен,погледот сега небеше така сигуреммекоја матнина бликаше од таму,но и одот го одаваше дека нешто се случило,кога се врати ги викана во дневната соба синовите и со доста раток монолог им го одреди правецот на нивниот живот.

-од денес пред да посакате да потрошите и еден единствен динар,ќе морате прво да го заслужите..Јасно.

Постариот син проба да негодува но грубо беше прекинат од таткаси.

-Ако не ви се допаѓа оваа моја одлука,можете од овој момент да го пречекорите прагот на мојов дом и никогаш повеќе да не се вратите,одете по белиот свет и докажете ја вашата способност.

Новото поглавие во животот на Коста започна да се одвива,Коста ,кој Коста,па се разбира на младиот Коста,но барем овој младиот имаше таква моќ во себе сите оние негативни карактеристики што ги наследи од таткаси да ги потисне некаде длабоко во себе и да ги заклучи со најмоќниот клуч што воопшто постоел на земјата Добрината.

За стариот Коста,та тој веќе не е интересен,неговата приказна заврши,сега остана само некоја бледа лита сенка,сенка која беше покриена само со истрошена коѓа,која ја држеа ред пожелтени коски.

Ајде да речиме дека беше сон,Но Јас знам дека небеше сон.

Ајде да речиме дека беше сон,но јас знам дека небеше сон,но сепак како сон ќе ви го раскажам,а вие потоа самите одлучете што е.

Го изгубив чувството за време уште во следниот миг кога очните капаци ја спуштија свтлосната завеса,полека со секој чекор кој го правев ја губев тежината на сопственото тело,но сепак како ситно парче хартија носена од ветерот започнав да лебдам во тишината,нејасната мисла беше таа која ме водеше напред,да потоа започне со некоја луда игра де лево де десно,небеше толку чудесно колку што беше забавно,забавно зошто тука во оваа лудорија се врати онаа детска и искрена чиста енергија .наоколу небеше темнина,туку некоја бледа но смирувачка светлина која во себе носеше некои пријатни вибрациони шумови,пробав во овој простор да посакувам,но видов дека тоа е сега само празен пресушен бунар,ако некој помисли дека на мојата констатација дека немам повеќе желби,и во мене се јавил скриениот страв од неизвесната иднина,се излажал,стравот остана залепен на тој миг кога последниот светлосен зрак од денот се изгуби пред затворените капаци.и сега се прашувам колку ли време измина,додека така лебдев во таа сивобледа пространа тишина,но чувството дека некоја магнетна сила ме привлекува,ме влечи кон некоја цел беше вистинита,започна брзо или подобро секавично патување,како што изминуваа светлосните простори така енергијата беше се попријатна и посмирувачка,кога веќе мислев дека можеби ова ќе трае една мала вечност пред мене се појави целта.

Пред мене,или подобро кажано јас се најдов во голема светлосна пештера,или небеше пештера,но лакот кој беше на самиот свод над мене ми даде за право да помислам дека е пештера,сидовите,или ако беа сидови,беа опсипани со светлосни мали камчиња,или нешто што наликуваше на камчиња,којзнае,можеби се најдов во центарот на вселената,во тоа тајно место каде што се раѓаат ѕвездите,место кое неколкупати со земни зборови низ кратки стихови го опевав,и го посакував,не ,не, знам дека е и по малку будалесто ,на еден смртник да.му се открие големата тајна на вселената,и да биде запознаен со процесот на ѕвезденото раѓање.

Кога треперот тие мали блескави камчиња ќе го смиреа,некој звук на прв плач или песна весела ќе одекнеше,и патот на тие трепеливи мали бескрајни патници започнуваше во јатото од постари и поголеми ѕвезди ,одата на славата за раѓањето на новата бесмртна ѕвезда ја пееа некои

невидливи славеи,иднината ја пишуваа невидливи хроничари,додека невидливите сликари со своите волшебни бои ја сликаа убавината на таа ѕвезда на бескрајот.Сопствениот восхит го чувствував како ,како вител врти околу мене со втроглава брзина,восхитот од овој несекојдневен и неповторлив миг.Занесен во ова ѕвездено раѓање,не ни забележав како спроти мене започна да се извива некоја млечно бела светлина ,и во таа светлина да се формира облик на нејасна силуета,ликот и сега вистински не се сеќавам каков беше,но и сега и тогаш мислам дека небеше толку важен .Кога танцот на ѕвездите заврши,силуетата од светлината патека една отвори,патека каде мислите тргнаа во еден двонасочен тек.

-Долго време трагаш по одговори,по патеки разни одиш,некои се кривулести и со ситни но оштри камења послани,напати по патеки прави кои во слепи завршетоци те носат,гледам одиш,но секогаш на тие патеки некои дилеми ти го попречуваат патот,напати кога во твојата тишина седиш ја проколнуваш судбината ,но и ја воспеваш во исто време.Еве јас сум изворот на сите одговори и затоа прашајме што сакаш,не се грижи за времето,тоа за тебе застана сега,и затоа слободно прашувај.

Сега кога ја имав можноста на многу прашања да најдам одговор,незнаев што да прашам,сега тука навистина многу прашања ми изгледаа смешни,неважни,недостойни,но сепак на неколку кои сметав дека се важни за мене прашав.

-Колкава е должината на човековиот живот.

=само еден миг-беше одговорот.

-кој е суштината на човековиот живот.

=постојаната промена,низ промената човекот учи и се гради.

-тогаш ако промента е суштината ,зошто тогаш моите чувства сеуште немир ги води.

=напати со нејаснотиите ги исполнуваше,а нејаснотијата немирот го раѓа.

-колку е вредно човековото тело,мојот животен оклоп.

=околопот е само трулеж миговен.

-ако околопот е трулеж,како тогаш во сета таа нечистотија душата да остане чиста.

=со виорот кој кипти секојдневно во тебе,душата го прочистува сиот тој насобран трулеж околу себе.

-кога виорот во мене е нескротлив,зошто тогаш судбината неможам да ја скротам или сменам.

=кога после секој пад кој го имаш ти одиш по успонот,ти уствари ја менуваш судбината,само тие кој ја немаат силата да се извлечат од сопствената животна кал во кој се заглавиле,само тие можат да кажат дека се проколнати и тие никогаш неможат да ја сменат сопствената судбина.

-кои се причините на падовите

=Твојата желба другите да ги разбереш, не е твое да ги разбереш, твое е да ги прифатиш такви какви што се, се додека пробуваш да го разбереш ќе бидеш несфатен и неразбран од другите.

-како тогаш да ја квалификувам мојата работа, како корисна или бесцелна.

=Работи, но не како бедник да бидеш сожалуван, или цел свет да ти се восхитува, работи така што твојата работа биде од корист за сите.

-Тогаш што е Смрт, а што Раѓање.

=Тоа е една мистерија, една природна тајна, но сепка треба да знаеш дека тоа е еден постојан облик на составување на исти состојки, оставиго тоа нема тука ништо што би требало да го мачи човекот. зошто во тоа не се наоѓа суштината.

-сега кога ги добив основните одговори би прашал само уште едно за да ја направам оваа животна целина целосна, каде да го најдам мирот.

=мирот можеш секогаш да го најдеш во длабочините на сопствена душа, кога ќе ти биде потребен, ти отвори ги вратите на твоето срце, светлинат ќе ти го подаде клучот од дверите душевни, така ти безбедно и спокојно ќе можеш да уживаш во сопствениот мир.

Дали сонот заврши, дали ова патување го означи крајот, или преголемата бучава на вревата утринска беше причината за повторно во очите да заскита првиот утрински зрак, или можеби треперот на мојата душа која беше задоволна од добиените одговори ме повлече во стварноста навистина не знам. Но на крај краевите тоа и сега во овој миг небеше воопшто важно. а зошто и да биде важно кога веќе започнуваше уште една денешна животна авантура, која којзнае каков крај ќе има, а дали и навистина е важно да се запрашуваме каков крај ќе има..

Паднат Ангел

Таму каде што завршуваше стварноста, ете таму започнуваше една нова сосем друга димензија, димензија во која ноќниот мир беше исполнет со трепер, а дневната светлина исполнеа со топлина кој понесуваше, понекако чудесно овие две димензии ќе се спојат, и се појавуваа слики кои ретко се гледаат во животот, ете тогаш клатното на времето застануваше и ја даваше ретката прилика на смртниците да го дознаат Тајните Небесни.

Влеговме, во прекрасниот двор на црква, и додека се движев кон тоа здание од кое зрачеше премногу Божја топлина, малку погледнав во небото преминувајќи го големиот крст на самиот врв од куполата, ги гледав облаците прашувајќи се... што носат овие облаци кои доаѓаат наваму накај нас, дали само дожд, или во капките сокриени низ таа густина, се кријат многу судбини кои некогаш биле живот. што носат навистина, спас или потоп.. живот или проклетство.. безбројни беа прашањата што се редеа додека патуваа облаците над нас.

Но морав да ги прекинам овие Прашања и да продолжам да се движам кон црквата следејќи ги сите кои дојдовте, со една единствена цел, да го проследиме свечениот чин на спојување на две реки љубов во една поголема и помоќна, која повторно ќе го продолжи животот создавајќи нов живот.

Покорно, со благонаведнати глави во духот на христијанството, сите полека започнавме да влегуваме во црквата, на самиот влез не пречекуваше топлината со која беше исполнета внатрешноста, секој ги заземаше местото кое беше потребно како би започнала свечената церемонија, младоженците веќе гордо заставаа пред свештеникот, од нивната десна страна застава најголемиот и најверен сведок пред Бога, Кумот, од левата страна Деверот, родени да бидат среќни, и знаејќи дека се во сршта на љубовта младоженците малку беа нестрпливи за почетокот на ритуалот, н свештеникот, почитувајќи ги месните адепти, чекаше кумата да ги заврши припремите, додека се вршеа вие приреми, со погледот ја разгледував внатрешноста, насекаде беше насликано и прикажано богатото Божје царство, а на самата средина на највисокиот дел од куполата беше насликан Архангелот Габриел со својот златен но праведлив меч... на неговата импозантна големина беше испишан следниот текст... делија љубовта за да ја имаш се повеќе и повеќе за себе..

Започна свечениот и свет чин на венчавање.. додека свештеникот ја читаше молитвата, го гледав Архангелот во очите, несрамејќи се што

солзта ми потече низ лицето..некае во таа солза занев дека е вткаена бескрајната мелодија на небото..додека паѓаше ја допрев со врвот на прстите и навистина ја почувствував нејзината топлина... Сета таа хармонија ја нарушија три деца кои тивко,скоро негазеќи на црковниот под ,се упатија некаде напред,а потоа брзо застапаа спроти младоженците...и тие ја следеа церемонијата,но сите со главите гордо исправени..деца на свои 9-10 години,облечени доста скромно,две момчиња и едно девојче..ја следеа церемонијата и чекаа...но кога погледот ни се судри со највисокото слабоцрномањесто момче,ете тогаш,во тие сини пространства видов нешто што ретко некој би можел да види..видов паднат ангел..сега вие одмавнете со рака и кажете со неверување дека е ова вистина..и дека паднатите ангели неможат да бидат во тело на човек..навистина одмавнете со рака.

Знаеше дека го гледам,но сеедно му беше,двајцата негови придружници,ги вперија своите погледи кон церемонијата,додека црномањестото момче го подигна својот поглед кон куполата и застапа со погледот на сликата од Архангелот Габриел,неговиот поглед беше вперен кон неговиот пламен меч,неговите спори движења на устата јасно покажуваа дека кажува молитва,молитва кон својот предводник,молитва со која бараше покајание,и повторно враќање во армијата на светлоносните борци ангели.со моливта Ангелот раскажуваше за сите понори што се и во неговата душа и во стварноста,за сите негови падови и болки...знаеше дека овој живот е уште едно негово покајани,но сепак беше спремен да издржи и да се врати во таа Благословена армија..раскажуваше за неговата душевна самотија,неговите стравови,чемери и јадови..раскажуваше дека неговата болка е сродена со неговата душа,но е спремен повторно и повторно да се покае,и токму затоа е тука дојден,да ги собере човековите милостиња и да ја искаже својата благодарност за таа милостиња...кога веќе заврши со својата исповед,покорно го спушти својот поглед и ги собра трите прста,знаев дека се крсти,и дека го кажува завршниот дел од молитвата..Амин.

Кога веќе заврши,беше спремен да ја исполни својата цел за која беше дојден,гласот на корпулентниот свештеник го исполнуваше целиот простор со песната и Богоугодните совети кои им ги делеше на младоженците..Кумата на знакот од свештеникот започна да ги фрла претходни припремените парички,вешто завиткани во бели мали марамчиња..чекаше,чекаше момчето првата паричка да го добри подот за потоа се најде во неговата рака..звукот на металот со продорност објави дека е веќе на камениот под..вешто со само нему познат начин ги отурна другите две деца и брзо небаре ја

имаше силата и брзината на газелата, истрча и вешто ја фати паричка, силно ја стисна со својата рака, исправаќи се гордо..и повторно го впери погледот во куполата..ете тогаш видов како ја покажува паричката на Архангелот..мислев дека лакомота преодвладува со него но се излажав..моментот кога ја зеде паричката во рака, неговиот лик се озари, толку сјајно што никогаш немав видено таква озареност на лик човечки..никогаш порано не сум ја видел среќата во толкаво големо количество..беше вистински среќен..собра повеќе парички кои паѓаа на подот, но како ги собираше така им ги даваше на другите две деца..освен првата која очигледно беше дека силно ја стиска во својата десна рака..паричката која му ги отвараше небесните предворја, паричката која беше симоболот на човековата милостиња, и токму со таа паричка отплати еден претходно сторен грев..

На самиот излез од црквата се стретнаа нашите погледи..ете знам ..затоа пишувам дека беше паднат ангел...во тие очи се сместила сета тага човечка, некаде позади таа тага се распостиласе сета негова болка која му раскинуваше душата...но малиот блесок што на миг светна, како да кажа...сепак една река на тага запрев, ете тука пред Бог освен ова уште една работа ме увери..кога ме одмина околу него се ралеваше мирис сличен на Ванила, но многу поубав и попријатен, мирис кој ја носеше мирнотијата во душата.

Да тој беше паднат ангел, а вие неверувајте...но сепак кога другпат ќе гледате во некого, не ја гледајте неговата облека, таа лесно ќе ве излажи, слушајтеги добро што зборуваат, бидејќи во секој нивни пофален збор, се кријат две лаги..погледнете, добро погледнете во неговите очи, и гледајте во тие пространства што се кријата позади неговите зеници...ете таму..таму се сокриени сите извори...ете таму се сокриени сите чемери...но и сите радости...

Самовилински Извор

Со брзи чекори Магда ја напушти гласната градска врева и се упати кон планината, зад себе ги остави последните трошни куќарки И влезе во едно непознато, влезе во приказните и легендите.

Само тоа во тој миг и остана, тоа и ништо друго, одеше по патеката која час беше доста широка да минат повеќе луѓе, а во следниот час беше толку тесна што едвај и самата можеше да помине, одвреме навреме ќе се посопнеше на некој камен, ќе се затетеравеше но сепак младото тело кое беше доста витко и еластично пркосеше на земјината тежа, па едноставно не паѓаше, и самата не знаеше колку изоди, а колку има уште за одење, одеднаш пред не се појави мала ледина, се израдува дека конечно ќе може да седни и да се одмори, зошто и колку да беше млада уморот беше помокен од неа ја совладуваше со секој чекор што ќе го направеше така и уморот беше се помокен и помокен. седна на каменот што се испречи и погледот го сврти према градот, го гледаше како раскошно е распослан и раширен, трошните куќарки на сите краеве од градот беше најчестата слика што можеше да ја види, само овде онде по некоја поголема двоспратна куќа стрчеше и се делеше од останатиот декор, двоспратните куќи се делеа и со бојата, варосани целосно во бело уште повеќе се одалечуваа од куќарките на кој се гледаше плитарот, шеташе со погледот и го бареше домот, кога погледот ја пронајде малата двособна куќарка и покрај далечината можеше да ги слушни тивките и болни воздишки на својот помал брат, имаше само четиринаесет години но ете кобта тропна и на нивната врата и ја залепи болката на немоќните момчески гради. Лекарите правеа онолку колку што можеа и знаеа, но на крај дигнаа рака, дигнаа зошто во близина го почувствуваа студенилото на смрта, им кажаа на домашните дека деновите му се одбројани и дека нема лек за неговата болка, зборовите од докторите Магде прво ја гаѓаа како стрели а кога кажаа дека деновите му се одбројани почувствува некоја оштра болка во срцето, ја распара на половина небаре сабја беше, од тие зборови Магде три дена и три ноќи ни збор прозборе ни леб касна, ни сон сонуваше, бледилото кое се развлече по нејзиното румено лице уште

повеќе ги избежуми нејзините родители,и тие кутрите немаа веќе солзи да плачат,но и беа премалени од зборовите со кои ги тешеа нивните деца,а самите беа за тешење.

Утрото мајкаи ја разбуди Магда со својот нежен мајчин глас.

-Магде мајка,ај стани И спремисе,го замесив лебот,па треба само штицата со лебот да ја однесеш на фурна,ајде мајка стани,како што е господ никој не.

Стана Магде И започна да ги облекува на себе ветвите но сепак беспрекорно чисти алишта.се заврти накај мајкаси И со преголема горчина во гласот И се обрати .

-Каков господ мајко,ако го има зошто тогаш е олку несправеден,малку ли му е бедотијава што ни ја фрлил,па сега и болеста на бато,а со што му згрешивме,ајде кажими со што,за вака да не казнува,ајде ајде ајде ајдееее кажими.ги кажа овие зборови И бликна во плач.

Се доближи мајкаи И ја прегрна.

-Не греша душа Магде,не греша,понекогаш чудни се неговите патишта И постапки,знам дека ти е жал за брати,но тој си знае зошто ова искушение ни го дал,ајде ајде оди И не си ја полни главата со такви мисли,оди мајка да не те фати гужвата.

Со навршени 19 години Магда многу виде во својот живот,но сепак не сакаше да се расправа со нејзината мајка,доволни и беа и другите грижи затоа влезе во кујната,ако така можеше да се нарече скромната собичка каде беше сместен шпоретот,креденецот и дрвената масичка со четири коклицы,врзувани со телови и ковани со шајки којзнае колкупати,ама тоа беше што да се прави.од масата ја зеде штицата со 5те сомун и се упати кон фурната на Стојана,одеше полека и внимателно,не беше толку тешка штицата колку што беше скапоцен товарот што го носеше,чекор по чекор И стигна.

Немаше многу гужва само неколку постари жени,им кажа на сите поединачно доброутро И си застапа на редот последна,немаше обичај Магда да разврзува муабети со жените зошто знаеше дека еден добар дел фурната им беше едно од поомилените места каде кажуваа се и сешто,се трудеше да не ги слуша туѓите муабети,но и колку да се

трудеше сепак висината на тонот кој беше повеќе од нормалното ја натера Магде да слушне за што зборува жената пред неа.

-Ех да сум некоја година помлада ама и поздрава,не би била тука ни минута,ке ја фатам планината и ке го барам самовилинскиот извор,имам слушнато дека водата од тој извор ми ти била лек за сите болести на земјава,ама малкумина до сега ја имале таа среќа да го најдат,а уште помалку ја имале таа среќа да наполнат вода од тој извор,ако имал век болниот изворот бликал со вода,ако немал тогас изворот пред очите на тој што го нашол секнувал,ете така сум слушнала,ама Цвето мори И јас сум болникава и неарна и на кого да ги оставам децата да одам да го барам изворот,го знаес оној мојот не е кадарен ни јајце да свари асолно не па да бери гајле за децата,само тоа пусто пиење му е во главата тоа И ништо друго,а мајками е тешко болна ама тоа тие судбина,колку И е пишано толку ќе тера на веков-го заврси своето кажување.

Некоја топлина ја облеа Магде кога ги слушна овие муабети,силата започна да И тече од прстите па нагоре,очите повторно го добиаа својот блескав сјај,руминилото И се врати,го остави лебот ја зеде штицата празна И се врати дома со брзи чекори,уште кога ја виде на портите мајкаи како блика од радост се изненади И сомнително ја заврти главата,сабајлево беше толку растревожена И фрлаше дрвја И камења на сега се враќа вака весела.

Се доближи внимателно до неа И тивко ја праша.

-Магде ке ми кажеш ли што се случува со тебе.

-Ке ти кажам мајко ке ти кажам ајде со мене дома да не прајме муабет тука во дворов.

Влегоа двете со брзи чекори во куќарката,

-Види вака мајко,веќе многу многу не верувам во добрините И праведливоста на Господ-сакаше мајкаи да ја прекине но Магда со раката И покажа да не ја прекинува.-немам ништо против твоето слепо верување И молење,верувајси ти И понатаму,а И не пробувај да ме разубедисш зосто едноставно не вреди,прво ако беше толку праведлив,на сите ке ни дадесе подеднакво да имаме И да не се

мачиме толку а не на некои им тура со вреќи богатство а тие секојдневно ни ја цицаат крвта,па никому ништо ним не им фали ништо а нам кој секојдневно се гушине во сиромаштијава И секојдневно се молиме за милост здравје И така натаки,и како благодарност од него ни подарува болести,па затоа ти верувајси,молисе И ќлечи И не прави ништо,а јас решив да одам во планината И да го барам самовилинскиот извор И така да донесам лек за бато.

Врисна мајкаи толку силно што И гредите се затресоа,врисна И река од солзи потекоа од нејзините очи.

-Не Магде не те молам немој немој така да зборува,не те молам немој тоа

да го правиш,тоа не постои не постои Магде керко изворот,тоа се само приказни И ништо друго-зборувасе а солзите течеа незапирливи од очите И не капеа туку создадоа вир на килимчето што бесе послано.седна премалено на креветот,седна со рацете си ја покри главата И заплака ,со секој плач градите И се дигаа високо со секој прозборен збор се спуштаа.

-Зосто Господе ми го правиш ова зосто,што сум ти згрешила што вака ме казнуваш,малку ли ти е едно дете па сега сакаш и другото да ми го земеш

Со секој исплакан збор решеноста на Магде беше поголема И поголема,И кога ја гледаше мајкаси како плачи И се параше срцето ,но реши И немаше назад,отиде во кујната го зеде плетеното торбе во него стави половина сомун леб парче сирење И ја зеде матарката за вода.

-Мајко останими со здравје,останими И молиго господ молиго за тебе а не за мене,И те молам не застанувајми на врата да ме спречиш.

Од погледот мајкаи се исплаши,никогаш вака не ја видела Магде,со цврст И решителен поглед цврст И ладен ,само се потргна да помине покрај неа.

-Магде мајка да те прегрнам.

Се прегрнаа двете И прегратката кажуваше дека И двете го сакаат истото но на различен начин,И двете со прегратката си кажаа дека двете ги прават работите исправни.

-Пуштите зошто секоја минута ми е драгоценa.

-Оди ќерко оди но запамети дека таму во планината си препуштета сама на себеси,од И нека Господ те чува.оди оди а јас тука ќе се молам И за тебе.

-седи И молисе ,овде вас изгледа повеќе ви е попотребен,мене не ми треба,И нема даму се молам,за таму каде што одам.

Магдe ја напушти куќата целата среќа,најде искра надеж која ја извади од темнината со која беа обвиткани,замина со големата надеж дека ќе го најде самовилинскиот извор.се додека го чувствуваше погледот на себеси од мајкаи се воздржуваше да не бликне во плач,но како ги изминуваше сокаците така болката во градите И беше се поголема,кога веќе го остави градот позади себе солзите сами потекоа,не се трудеше да ги сопре туку ги остави да течат.како чекореше по патеката така солзите капеа И ја топеа земјата.

Опојната миризба на шумските цвеќиња ја вратија Магда во реалноста,стана зошто знаеше дека има уште да оди,продолжи по патеката се подлабоко И подлабоко да завлегува во шумата,но како одеше така И гледаше добро дали некаде ќе забележи извор или нешто што би личело на извор,но тоа едноставно неможеше да го види,желбата да го пронајде изворот беше преголема да едноставно не забележа како мракот започна полека да го освојува секој дел од планината,се секој чекор се згуснуваше се повеќе И повеќе И стануваше се потемен И потемен,веќе И првите ѕвезди се појавија на небото И со својот жолтозлатенсјај започнаа да блескаат во бескрајноста,кога веќе стана свесна,знаеше дека треба да побара некое сигурно засолниште кое ќе и пружи барем колку толку сигурност,го погледна патчето осветлено од месецот и свати дека тука И заврсува,и да сакаше не можеше понатаму,пред неа се испречија неколку поголеми жбунови,да се враќа назад не можеше,не можеше од едноставна причина што немаше време,па затоа едноставно мораше да провери минуваќи ги жбуновите дали е тоа

крајот,го крена погледот повисоко И тогас целосно стана свесна,пред неа се испречуваше голема карпа,кога ги раздвои жбуновите,забележа во подножјето на карпата една вдлабнатина кое беше идеално место каде би можела да ја помине ноќта.Внимателно се доближи до отворот на дупката сакајќи да се увери дека сепак не ја чека некакво изненадување,почека извесно време и кога се увери дека е празна полека влезе и се смести,направи удобна положба со телото,жбуноот пред неа и ја даваше потребната заштита од несакани погледи,а дупката потребната топлина,седеше сега опкружена со тишината,тишина која не беше како онаа во градот,оваа беше некоја поинаква,понежна И почувствителна ,каде и најмалиот звук на најтивкото животно,се слушаше,помисли дека во ова тишина и сопственото дишење и прави преголема бука,дека и срцето отчукувасе пребрзо чука прегласно,молчеше и ја слушаше тишината,ја слусасе како на своите нежни криља ги носи звуците,ги носи и ги комбинира само во нејзин познат начин,ги редешее во една прекрасна симфонија,која ретко кога човек има можност да ја слуша ова музика.

Различните гласови на ноќите птици,доаѓаа од сите страни,а кога требаше некој да биде прекинат,тогаш доаѓаше тивко ветре кое го носеше гласот на друга страна,И се така непрекинато,одвреме навреме по некој посилен урлик ке ја распараше ова музика,но сепак ветрето тивко зборувасе дека сепак овие урлици се далеку,шумот И жуборот на шумската рекичка ја надополнувасе ова симфонија како музика која се создава од секој поскок на водата,врз камењата,се спуштасе некаде побрзо некаде побавно,опиена Магда од ова музика како да успеа да го смири срцето да не брза со својата работа и успеа да ги натера градите да се смират во еден вообичаен И нормален тек на кревање И спуштање.Измина стравоот и сега кога го немаше започна да се претопува во сеопштата симфонија,започна да станува нејзин дел,со секој звук очните капачи започнаа да станувааат се потешки И потешки И да ја водат во светот на бесконечноста,заспа Магде И заплива во уморот претворајќи го во одмор и енергија која ке и биде потребна за утрешниот ден.Прекрасна волшебничка беше мајката природа,го носесе сонот или соништата на својата дланка ги и ги ставасе на премалените очни капаци од уморните скитачи по

нејзините патеки,откако ќе ги ставеше на капаците Им ги отвараше вратите посакуваќим среќна И мирна пловидба.

Не беше свесна колку спиеа но ја разбудија веселите И немирни црцорења на малите но прекрасни планински врапчиња,кои беа се наредиле на жбуноот ,црцореја и со секој црцор како да викаа,доброутро доброутро,ги отвори очите И повторно ја виде белината ,првиот свеж зрак го почувствува како ја помилува по лицето И сега да имаше огледало ќе можеше да види како нејзиното лице доби една прекрасна румена боја,ја помилува и и ја врати сета потребна сила,излезе од дупката провираќисе низ жбуноот,го зеде торбето во рака и тргна да оди понатаму,тргна зошто сега беше поискусна за еден ден трагање,сега како планината да и се залепи на усните,и зборуваше тивко.

-Магде барајги патеките каде луѓето ретко се движат,барајги патеките каде нога човечка ретко згазнува,не ги гледај тие што се секојдневно одени.

Сега започна уште повнимателно да гледа по планината,гледаше во потоците планински,но не и изгледаа за самовилски ,овие беа навистина бистри,но беа ладни И брзи,а некои беа дури И диви,одеше внимателно .слухот го напрегаше до крајни граници надеваќисе дека ќе успее да ги слушне И нежните цвеќиња како разговараат,но интересно ги гледаше од страна како весело на ветерот играат,кога ќе се доближеше како да знаеа зосто доаѓа и престануваа со својата весела игра,застануваа гордо гледаќија со своите ширококорцветани цветови,ја мамеа со своите опојни мириси,но откако ќе и го подареа својот мирис,ги наведнуваа своите цветови сакаќи така да и кажат да продолжи.изминуваа една по една патека Магда но никако не можеше да забележи извор што би личел на тој што таа го бара,завлегуваа се подлабоко и подлабоко во планината,како одеше и одеше така мракот се побрзо и побрзо и се доближуваше,повторно исто како вчера како најсигурно засолниште најде карпа но сега вечерва немаше некоја голема вдлабнатина,туку вечерашната беше само малку надвисната И немаше жбунови пред неа како заштита,напротив пред неа се простирасе еден прекрасен поглед од височините,еден поглед на долината а некаде далеку се појавија И

првите светла на градот,величенственоста на тој поглед ја опи за миг,восхитено гледаше и ја чувствуваше моќта на големината,моќта што од таа височина барем има моќ со еден поглед да стави едно огромно пространство во фокусот .гледаше И не размислуваше,и повторно се препушти на скоро истата симфонија што И вечерва започна планината да ја создава,изминувахе времето но за разлика од вчера и покрај уморот сонот не доаѓаше така лесно,со секој изминат миг погледот на Магде започна да станува се понемирен и понемирен,некаде длабоко во нејзината душа се појави едно мало мало црвче на сомнежот,беше мало но доволно моќно да го донесе немирот кој ќе и ја бранува душата со толку силни бранови што И срцето ќе го натера да работи брзо и неконтролирано,се јави сомнежот дека сепак нема да го најде изворот,помислата дека деновите на нејзиниот брат се одбројани ја натераа да стане и се исправи на карпата,се исправи и од самата помисла дека ќе го изгуби помалиот брат и ја дадоа таа сила од самото дно на својата душа да извлече најболен крик и го исврли надвор,се исправи и викна толку силно што и планината са миг ја запре својата волшебна симфонија.

-Неееееееее,Нееееееееее нема да го дозволам тоа ,немаааа па макар морала и јас да заминам,не,не нееееееееееее.

Клекна премалена од урликот кој беше доста болен клекна и започна самата да си зборува.

Не нема да ти дадам Господи да ми го земеш мојот брат,нема,незнам колку да ти изгледа праведна таа твоја одлука,јас знам дека не е праведна не е ,можеби си голем,можеби си моќен,но сепак и ние луѓето го имаме правото да се радуваме ,правото да поаседуваш само Ти не ти го дава тоа што си голем и што си семоќен,твојата семоќност и правото да земаш кога сакаш ,и кого сакаш е неправедност а не праведност,ајде ако мислиш дека грешам казниме ајде ако мислиш дека си во право земимеееееееееее-повторно стана Магде –ме слушаш ли земимеее И докажимија ,не твојата големина ,не твојата праведливост,не твојата,човекољубивост,туку твојата жебла да си поигруваш со нас,ајдеее земиме,еееееееееее-

Се распостели околу неа тишина,тишина ,не онаа нормална,туку неприродна,тежина која тежесе,тежина која притискаше и беше

болна,тишината се лепеше и на телото од Магде и ја притискаше по секој дел од телото небаре раце невидливе ,од тишината,запреа птиците да црцорат,запре и ветрето да дува,запре и жуборот на потоците ,ги немаше животните со своите урлици да ја параат нокта,тишината ги замолчи сите,морничава беше и морничавост создаваше,но и покрај сета морничавост,Магде не се испаша,напротив со секој болен допир на тишината решителноста стануваше се поголема и поголема,

-Нема, нема да ме исплашиш и нема да ме обесхрабриш со тишинава,ме слушаш ли,нема нема да ме исплашиш,... ќе продолжам и ќе го барам и ќе ти докажам дека немаш право да ми го земес мојот брат Стојан,немаш од едноставна причина што и тој има право на живот како и сите други.

Некаде во зората очите се затворија и сонот беше краток,краток но доволен за да со првите зраци повторно се отворат и од првиот сончев зрак ја впијат сета енергија,стана и повторно со погледот ја погледа величествената глетка која сега беше уште поубава,неколку мига како опиена гледаше а потоа продолжи по првата патека која и дојде на погледот продолжи уште подлабоко во планината,како изминуваше така И шумата стануваше се погуста и погуста,некаде само се наведнуваше со раце ги растргнуваше гранките кои ќе се испречеа а никаде мораше дури и да клекни и да лази,за да би продолжила,

Изминуваше И пладнето но од тоа што го бареше скоро и да немаше,повторно одникаде се појави сомнежот,но сега не беше како вчера мал,сега беше некако поголем и пострашен,беше пострашен зошто од синоќа до денес толку многу гнезда направил во неа што го слушаше гласот како ехо кој викаше во нејзината глава.

-Откажисе откажисе будалче едно,не постои таков извот,слушаш ли не постои,тоа се само приказни приказни кои настанале од празните желби на многубројни очајници,очајници кој во својот безислез ги измислиле тие приказни дека постои изворот на самовилите кој ги лекува сите болести,не постои,откажисе И вратисе дома и прифатија реалноста и колку да биде болна,но сепак прифатија.

Премалена веќе не од уморот туку од гласовите кој и правеа преголема бука и преголема болка во главата,Магде клекна на земјата ја покри со рацете главата и заплака.

-Не не не ја прифаќам таа вистина зошто знам дека има и друга вистина,има и ќе ја најдам.

Кога веќе престанаа солзите да капат,Магде ја исправи главата и дури тогаш ја погледна подобро околината околу себе,патеката завршуваше,препечена од голема карпа,пред карпати имаше една мала ледина ,и на самата средина од ледината голем и осамен даб,стана и внимателно започна да ја разгледува околината,нешто од внатре и кажуваше сега некој друг глас дека сепак има тука нешто неприродно внимателно се движеше,се доближи до дабот и под самиот даб забележа камен,камен кој беше во форма на столче,како некој да го клесак за намерници кој ќе дојдат тука да можат да седнат и да одморат,седна Магде целосно скршена,седна и почувствува како повторно од очите и потекоа солзите,не се трудеше да ги запре ги остави да течат,да течат небаре река беа течеа солзите и капеа на земјата квасекија со својата влажност,не знаеше и самата колку време измина,но во еден миг почувствува некоја топлина,но ова не беше онаа сончева топлина која грееше од небото,туку некоја топлина што го исполнуваше целиот простор околу неа,топлина што првпат ја почувствува во својот живот,се заврти полека,се заврти и со зачуден поглед се фокусира на ледината пред неа,одникаде се створи девојка со Ангелска убавина,со нежен тен на лицето,со долга коса која беше исто толку нежна небаре од најнежната свила беше створена,со бел и лесен фустан кој допираше до земјата,се приближи до неа и со исто така нежен и смирен глас и проговори.

-Не тагувај Магде,не тагувај,јас знам зошто си дојдена,и да знаеш дека тоа што го бараш,го најде-ја испружи раката кон земјата и од нејзината десна страна бликна извор со вода,вода како што невидело око човечко,кристално бистра.-Евего изворот на Самовилите,наполни и од таа вода дајму на твоето братче нека пие три ноќи точно на полноќ.

Магда го зеде шишето што го понесе од дома и во моментот кога требаше да го наполни повторно го слушна гласот.

-Но пред да го наполниш шишето треба да знаеш една работа.

Ја дигна главата Магда гледајќи во Самовилата.

-Која е таа работа.праша тивко

-Се има своја цена,па и ова вода.

-Спремна сум да ја платам и најскапата цена.

-Размисли добро Магде пред да одговориш повторно,доколку ја земеш водата,тогаш јас тебе ќе ти ја земам моминската љубов,сестринската ќе ти ја оставам,,но моминската ќе ти ја земам,така да никогаш повеќе ни еден маж нема да го сакаш,ќе ги гледаш сите некако туѓи.

За миг се замисли, но во тој час ја виде сликата како нејзиниот брат лежи болен на постела,и сега кога го најде изворот одлучи да ја жртвува својата љубов за да го спаси баратаси.

Стана И застана спроти Самовилата.

-Сремна сум да ја платам таа цена.

Самовилата застана пред неа и со својата десна рака помина по градите на Магда ,помина се изгуби исто така како што се појави.

Магда се наведна наполни од изворот ,кога стана тогаш и водата се изгуби од пред нејзините очи,на местото каде што течеше вода до пред малку сега повторно имаше трева И цвеќина,во моментот кога шишето го стави во торбата и сакаше да тргнати дома,почувствува некое студенило околу срцето,но не обрне многу внимание на тоа,возбудата дека наполни вода од изворот беше преголема така да и скоро го занемари студенилото.

Бидејќи сега го знаеше патот за назад И бидејќи не бараше,го забрза чекорот,да веќе со првиот мрак беше пред портите на домот,кога ја виде мајка на вратата, на радоста и немаше крај,ја прегрна силно,толку силно што Магде мораше да ја отурни ,почувствува болка од мајчиниот стисок,

Го извади победоносно шишето на масата,и го погледна својето братче Стојан,кој од преголема болка само благо ја поткрена главата,но и неговиот поглед сега зрачеше бидејќи ја виде водата.

Имаше време до полнок седна и раскажа се на мајкаси ,изоставувајќи го делот на цената што ја плати,но на мајчиното око неможеше таква работа да И помине,не беше оваа Магде што ја испрати,оваа беше некоја друга Магде,беше некако сега посериозна,и посмирена,погледот не и луташе насекаде,туку и беше продорен и сигурен,знаеше мајкаи дека ваква вода не се добива туку така,но сепак од погледот на својата керка свати дека има уште нешто што не и кажала,но не инсистираше што е тоа,кога дојде полнок,Магде го зеде шишето и му даде да се напие од водата,со првото утро веќе беше видливо подобрувањето,сега можеше барем да седни во креветот и болките од болеста не ги чувствуваше толку големи,после втората нок,и насмевката се врати на неговото лице,да некаде после пладнето посака и да излезе барем на кратко во дворот,после третата полнок скоро и да не се забележуваше на него дека воопшто бил болен,насмевката се врати и секогаш кога Магде ќе го видеше својот брат како слатко се смее некоја пријатна топлина ќе се разлееше околу нејзиното срце.

Годините минуваа,Стојан порасна се ожени,и сега сета потребна љубов Магде им ја подаруваше на своите внуци,никогаш Магде не посака ни за миг да се мажи,а и не ја привлекуваа мажите,.сите мажи ги гледаше како пријатели,ни никого веќе од тогаш не го погледа со вжарен поглед,на никого повеќе не му подари бакнеж,и никогаш повеќе не почувствува трепер околу срцето.

Рецензија

Се чини дека човештвото анализирано низ призмата на митовите од своите почетоци многу не се променило. Старите митови, всушност, истрајуваат и се приспособуваат кон условите на современото општество. Во тој контекст, познавањето и на сопствениот идентитет нè разликува од другите и нè прави да бидеме единствени барем во личното набљудување. Идентитетот го оформуваат повеќе нешта, на пример – припадноста кон еден народ, етникум, или кон друга група луѓе, кон нејзината културна традиција, општествени околности, но и лични искуства, животни цели, копнежи и сл. Но, каква е поврзаноста меѓу нашиот идентитет и митовите? И дали играта со митовите и со идентитетите претставува добар терен и за сопствен натпревар со другите.

Би рекла да, токму сопствената изградена митологија е подлога да се создаваат дела на тоа тло, и со тие изградени дела да се натпреваруваме со другите, бидејќи несоздавањето, не значи дека ја немаме ние таа Митологија во нашето сопствено творештво.

Митот од овој вид помага во одржувањето на атрактивноста на земјата. Свеста за сопственото минато така помага и во личното вреднување на човекот. А, на личниот идентитет на човекот влијае и народниот идентитет. Свеста за историјата, за подвизите и за успехите на еден народ ја креираат претставата за тој народ и со тоа постепено создаваат и востановени модели. Преку нив често и го гледаме светот – тие ја чинат оската, која ја превиткуваме со нашите лични искуства. Без нив би биле принудени да го спознаваме светот секогаш наново.

И токму во ова создавање се приклучува и Чернодримски со вадење на виделина повторно некои митолошки записи кои биле само усно пренесувани.

Милена Арсова

Кратка Биографија

Никодин Чернодримски- (Трајче Јованчески)

Сјајот на ѕвездата под која сум роден повеќе не трепери така силно во оваа мирна и тивка ноќ,сега само невидливите очи на судбината ме гледаат од далечините,бдееќе над секој миг нероден,но ете Јас низ моите сеќавања се прашувам,каде ли отидоа во таа Светлосна Река сите минати животи,знам некој ќе рече..размислуваш за утопијата наречена Вечен Живот..не..ќе ви кажам..низ сите минати денови,месеци,години само ја раскажував најубавата Балада за Бесмртната Душа, таа вистина која ме оплеменуваше,и ми подарува сила се до физичката смрт.

Напати кога одмолчував,моите соништа градеа мостови помеѓу сите желби и можности,одев,трагав,скитав,честопати на патеките каде што несмеев,и во тоа забрането,обичното го претворав во необично.

Па така

Додека се менуваа Еоните,го гледав мојот втиснат лик како се менува,менуваќи се ликот,се создаваа Напишаните Дела,тие Небесни Симфонии кои ми ги подари мојата Муза.Муза,која ме натера да ги поминам границите кои не им беа дозволени на смртниците. Знам дека суптилно ме привлече и низ круговите на Данте,и ме натера да тагувам заедно со дождот на прагот каде што Јавето доаѓаше.

Напати бев принуден да ги купувам деновите,за да ја смирам разбрануваната тишина,тишина која се распрснуваше во секоја утринска пурпурност,и тогаш крадев од небото ситни златни зраци,ги пружав исто како дете дланките,и на секој заскитан облак го пишував нејзиното име,Музата,која ме Воздигна,но и ме турна во сите Бездни.

Ако некому му значат бројките тогаш 1964 е годината кога светлината се роди во моето срце,и блескаше се до последниот миг,некаде под Величенствената Маркова Грамада ,каде и сега во спокој под заштита на Месечината спие градот Прилеп.

Верувајтеми,несакам да бидам споменик на младоста,ја немам веќе мојата Муза Јана ,и храброста да отидам на нејзината хумка,но сепак припаѓаме на Бесконечноста,и таму во тие Бескрајни пространства ќе бидаме прегрнати со Антеријата на Љубовта.

А вам,вам,ви ги оставам сите напишани зборови,читајќи ги знам,ќе ги допрете сите невидливи светови,влегуваќи несвесно во вретеното на времето.

Стихозбирки

1.Арнаутска Жетва-2.Астра-3.Балканска Рапсодија-4.Бездомност-5.Ден Без Виделина,ноќ без Месечина-6.Дневникот на Еден Сонувач-7.Изгубени Мигови-8.Јавето Ако Некогаш Апстинира-9.Кај Си бе Другар-10.Како Станав Лита Сенка-11.Крилати Сني-12.Македонија и Сонцето-13.Мисловен Дневник-14.Мој Роде-15.Мозаик Од Мигови-16.Мртви Сенки на Мртва

Стража-17.На Спилите им раскажувам-18.Носталгични Ноќи-19.Од Небиднина крај Јавето дојдов-20.Огнени Виори-21.Ова не е Мојот Лик-22.Пагански Стихови-23.Пелин вода-24.По Патеките на Орфеј-25.Прилепски Ехо-26.Шепотот на Скриениот Дамар-27.Скрбот како Утеха-28.Трагач по Илузии-29.Успони и Падови-30.Во Метежот на Чувствата-31.Заборавени Спомени-32.Мртов Бунтовник-33.Спомени Собрани во Ковчег-34.Големиот Летач-35.Апокалипсата на Мртвото Време-36.Добредојде во Мојот Свет-37.Месечеви Сонети-37.Мислите на Еден Ерегор-38.Смарагдни Записи-39.Осамени Монолози-40.Во Пукнатините на Времето-41.Скрбот како Утеха-42.Ликот на Болката-43.Еретик-44.Последните седум дена на Љубовта-45.Моите Проштални Шепоти-46.Копиле на Судбината 47.Помеѓу Тишината и Животот-48.Оставете ме барем да Сонувам-49.Кукла на Судбината 50.Фенерите на Мојата Душа

Поеми

1.Ангелски Шепотења(напишана заедно со Даница Петровска-Дани од Куманово и Славица Славкова од Битола) 2.Браќа по Мрак-3.Десете Балкански Проклетства-4.Катадневно Тркало-5.Монолог со Паметникот-6.Ново Утро-7.Паганска Ода-8.Катакомбите на Ужасот 9.Пад Без крај

Драми

1.и сега Шо-2.Нова Кожа.

Романи

1.Последна Молитва-2.Пред Портите на Љубовта-3.Затворија Пандорината Кутија-4.Кара Севда-5.Злокобна Вистина-6.Кафез-7.Приказни кои не требало никогаш да бидат раскажани-8.Парче Душа-9.Ти Благодарам Месечино-10.Тајната на Нормандови-11.Првиот Ангел.

Монодрами

1.Ало Диоген на Линија.

Новела

1.Кога Животот беше Приказна.2.Ноќта кога започна се

Збирки Раскази

1.Бразда-2.Неизвесни Патеки-3.Номад во Душата-4.Од Сонот до Јавето-
5.Приказни од Малиот Сокак-6.Затворени Кругови-7.Молскавични
Мигови-8.Шепотот на Вечноста-9.Битпазарска Хроника-10.Прошетка по
Соништата.11.Грутка Земја

Автобиографија

1.Апостолите на Ѓаволот

Рецензија

Милена Арсова

Графички дизајн и изработка на Корицата

Александар Талески

Електронска Изработка на Збирка Раскази

Веб Студио Вавилон

Збирка Раскази

Никодин Чернодримски- Затворени Кругови

Скопје 2000 година

CIP-Каталогизација на публикацијата

Национална и Унервезитетска Библиотека “Св Климент Охридски”-Скопје

Затворени Кругови 2000 година 74 страни

ISBN-10 608-4778-74-7

ISBN-13 978-608-4778-74-5

EAN 9786084778745